

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 323

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

49 tomas
2006 m. gruodžio 30 d.

Pranešimo Nr.

Turinys

Puslapis

I *Informacija*

Komisija

2006/C 323/01

Bendrijos valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui sistema ... 1

I

(Informacija)

KOMISIJA

BENDRIJOS VALSTYBĖS PAGALBOS MOKSLINIAMS TYRIMAMS, TAIKOMAJAI VEIKLAI IR NAUJOVIŲ DIEGIMUI SISTEMA

(2006/C 323/01)

Puslapis

1.	ĮVADAS	4
1.1.	Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui tikslai	4
1.2.	Valstybės pagalbos politika, MTTV ir naujovių diegimas	4
1.3.	Pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui pusiausvyros tyrimas	5
1.3.1.	Valstybės pagalbos veiksmų planas: mažesnė ir kryptingesnė pagalba, pagalbos vertinimo pusiausvyros tyrimas	5
1.3.2.	Sistemoje numatytas bendrojo intereso tikslas	5
1.3.3.	Tinkama priemonė	6
1.3.4.	Pagalbos skatinamasis poveikis ir reikalingumas	6
1.3.5.	Pagalbos proporcingumas	6
1.3.6.	Neigiamas pagalbos MTTV ir naujovių diegimui poveikis turi būti ribotas, kad bendras pagalbos poveikis išliktų teigiamas	6
1.4.	Pusiausvyros tyrimo vykdymas: teisinės prielaidos ir konkretesnio vertinimo poreikis	7
1.5.	Šioje sistemoje numatytų specialių priemonių pagrindimas	8
2.	TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS	8
2.1.	Sistemos taikymo sritis	8
2.2.	Apibrėžtys	9
3.	EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 1 DALYJE APIBRĖŽTA VALSTYBĖS PAGALBA	10
3.1.	Mokslinių tyrimų organizacijos ir naujovių diegimo tarpininkai, kaip valstybės pagalbos gavėjai pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį	10
3.1.1.	Neekonominės veiklos finansavimas valstybės lėšomis	11
3.1.2.	Ekonominės veiklos finansavimas valstybės lėšomis	11
3.2.	EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje apibrėžta netiesioginė valstybės pagalba įmonėms per valstybės finansuojamas mokslinių tyrimų organizacijas	11
3.2.1.	Įmonių vardu vykdomi moksliniai tyrimai (pagal sutartį vykdomi moksliniai tyrimai arba teikiamos mokslinių tyrimų paslaugos)	12
3.2.2.	Įmonių ir mokslinių tyrimų organizacijų tarpusavio bendradarbiavimas	12

Puslapis

4.	PAGALBOS SUDERINAMUMAS PAGAL EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 3 DALIES B PUNKTĄ	12
5.	PAGALBOS SUDERINAMUMAS PAGAL EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 3 DALIES C PUNKTĄ	13
5.1.	Pagalba MTTV projektams	13
5.1.1.	Mokslinių tyrimų kategorijos	13
5.1.2.	Pagrindinis pagalbos intensyvumas	13
5.1.3.	Priemokos	13
5.1.4.	Reikalavimus atitinkančios sąnaudos	14
5.1.5.	Gražintinas avansas	15
5.1.6.	Mokestinės priemonės	15
5.1.7.	Suderinamumo sąlyga	15
5.2.	Pagalba techninio pagrįstumo analizėms	16
5.3.	Pagalba, skirta padengti sąnaudas MVĮ pramoninės nuosavybės teisėms	16
5.4.	Pagalba naujoms naujovės diegiančioms įmonėms	16
5.5.	Pagalba procesų ir organizacinių naujovių diegimui paslaugų sektoriuje	16
5.6.	Pagalba naujovių diegimo konsultacinėms paslaugoms ir naujovių diegimo paramos paslaugoms	17
5.7.	Pagalba įdarbinant kviestinius aukštos kvalifikacijos darbuotojus	17
5.8.	Pagalba naujovių diegimo grupėms	18
6.	PAGALBOS SKATINAMASIS POVEIKIS IR REIKALINGUMAS	19
7.	IŠSAMIAI VERTINAMOS PAGALBOS SUDERINAMUMAS	19
7.1.	Išsamiai vertinamos priemonės	19
7.2.	Išsamaus vertinimo metodika: MTTV ir naujovių diegimo kriterijai, taikomi tam tikrų konkrečių atvejų ekonominiam vertinimui	20
7.3.	Teigiamas pagalbos poveikis	20
7.3.1.	Rinkos nepakankamumas	20
7.3.2.	Tinkama priemonė	21
7.3.3.	Pagalbos skatinamasis poveikis ir reikalingumas	21
7.3.4.	Pagalbos proporcingumas	22
7.4.	Konkurencijos ir prekybos iškraipymo analizė	22
7.4.1.	Kintančių paskatų iškraipymas	22
7.4.2.	Įtakos rinkoje įgijimas	23
7.4.3.	Neveiksmingų rinkos struktūrų išlaikymas	23
7.5.	Pusiausvyra ir sprendimas	23

	Puslapis
8. KAUPIMAS	23
9. SPECIALIOS TAISYKLĖS ŽEMĖS ŪKIO SEKTORIUI IR ŽVEJYBOS SEKTORIUI	24
10. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	24
10.1. Ataskaitų teikimas ir monitoringas	24
10.1.1. Metinės ataskaitos	24
10.1.2. Galimybė susipažinti su išsamiais schemų tekstais	25
10.1.3. Informacijos lapai	25
10.2. Tinkamos priemonės	25
10.3. Įsigaliojimas, galiojimas ir persvarstymas	25

1. ĮVADAS

1.1. Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui tikslai

Mokslinių tyrimų, taikomosios veiklos ir naujovių diegimo (toliau – MTTV ir naujovių diegimas) skatinimas yra visuotinai svarbus tikslas. EB sutarties 163 straipsnyje teigiama, kad „Bendrijos tikslas – stiprinti Bendrijos pramonės mokslinį bei technologinį pagrindą ir skatinti pramonę tapti konkurencingesnę tarptautiniu mastu, kartu remiant visus mokslinius tyrimus, jei manoma, kad jie reikalingi...“. EB sutarties 164–173 straipsniuose apibrėžiama šioje srityje vykdytina veikla ir daugiametės bendrosios programos taikymo sritis bei įgyvendinimo tvarka.

2002 m. kovo mėn. susitikime Barselonoje Europos Vadovų Taryba užsibrėžė aiškų tikslą ateityje didinti išlaidas moksliniams tyrimams. Buvo susitarta didinti bendras Sąjungos išlaidas moksliniams tyrimams bei taikomajai veiklai (toliau – MTTV) ir naujovių diegimui, kad iki 2010 m. būtų galima pasiekti užsibrėžtą 3 % bendrojo vidaus produkto tikslą. Toliau buvo patikslinta, kad du trečdaliai šių naujų investicijų turėtų būti privataus sektoriaus indėlis. Kad šio tikslo būtų pasiekta, investicijos į mokslinius tyrimus turi augti vidutiniškai po 8 % per metus, valstybės išlaidoms augant 6 % per metus ⁽¹⁾, o privataus sektoriaus investicijoms – 9 % per metus ⁽²⁾.

Teikiama valstybės pagalba siekiama padidinti ekonomikos veiksmingumą ⁽³⁾ ir taip prisidėti prie tvaraus augimo ir darbo vietų kūrimo. Todėl valstybės pagalba MTTV ir naujovių diegimui laikoma suderinama su bendrąja rinka, jei galima tikėtis, kad tokia valstybės pagalba padės toliau plėtoti MTTV ir naujovių diegimą, ir manoma, kad konkurencijos iškraipymai neprieštarauja bendriesiems interesams, kuriuos Komisija šioje sistemoje prilygina ekonominiam veiksmingumui. Šia sistema siekiama užtikrinti galimybę pasiekti šį tikslą ir ypač padėti valstybėms narėms tikslingiau nukreipti pagalbą susijusiam rinkos nepakankamumui įveikti ⁽⁴⁾.

EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nustatytas principas, kad valstybės pagalbą teikti draudžiama. Tačiau tam tikrais atvejais tokia pagalba gali būti suderinama su bendrąja rinka, kaip numatyta Sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse. Pagalba MTTV ir naujovių diegimui gali būti pateisinama visų pirma remiantis Sutarties 87 straipsnio 3 dalies b ir c punktais. Šioje sistemoje Komisija nustato taisykles, kuriomis remdamasi ji vertina pagalbą, apie kurią jai pranešama, naudodamasi savo įgaliojimais bei didindama savo sprendimų priėmimo proceso teisinį tikrumą bei skaidrumą.

⁽¹⁾ Būtina atsiminti, kad tik dalis valstybės išlaidų MTTV bus laikoma valstybės pagalba.

⁽²⁾ Plg. „Investavimas į mokslinius tyrimus: Europos veiksmų planas“, Komisijos komunikatas Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, COM(2003) 226 galutinis, p. 7.

⁽³⁾ Ekonomikoje terminu „veiksmingumas“ (arba „ekonominis veiksmingumas“) nusakoma, koku mastu didinama gerovė konkrečioje rinkoje arba apskritai ekonomikoje. Labiau išplėtotą MTTV ir naujovių diegimo veikla didina ekonominį veiksmingumą, didina naujų arba geresnės kokybės produktų, procesų arba paslaugų paklausą rinkoje, o tai reiškia, kad mažėja nuo kokybės priklausomos šių prekių kainos.

⁽⁴⁾ Teigiama, kad „rinkos nepakankamumas“ egzistuoja, kai savarankiškai besivystanti rinka nėra ekonomiškai veiksminga. Kaip tik tokiais atvejais valstybės įsikišimas, įskaitant valstybės pagalbą, gali padėti pagerinti rinkos rezultatus, susijusius su kainomis, kuriama produkcija ir išteklių naudojimu.

1.2. Valstybės pagalbos politika, MTTV ir naujovių diegimas

Vertinant pagal Lisabonos strategiją, dabartinis MTTV ir naujovių diegimo lygis negali būti laikomas optimaliu Bendrijos ekonomikai. Tai reiškia, kad MTTV ir naujovių diegimo veiklos augimas užtikrintų spartesnį augimo procesą Bendrijoje. Komisijos nuomone, norint pasiekti šį tikslą, būtina atnaujinti ir patobulinti šiuo metu galiojančias valstybės pagalbos MTTV taisykles.

Pirma, šioje sistemoje Komisija išplečia dabartinę valstybės pagalbos teikimo MTTV sritį, įtraukdama į ją paramą naujovių diegimui. Naujovių diegimas yra susijęs su procesu, kuriame žinios ir technologijos susiejamos su rinkos galimybių panaudojimu naujiems arba patobulintiems produktams, paslaugoms ir verslo procesams, palyginti su esamais bendrojoje rinkoje, ir yra siejamas su tam tikra rizika. Tačiau taikydama valstybės pagalbos taisykles Komisija mano, kad valstybės pagalba naujovių diegimui gali būti leidžiama remiantis ne abstrakčia naujovių diegimo apibrėžtimi, bet tik atsižvelgiant į tai, kiek naujovių diegimas yra susijęs su konkrečia veikla, kuria tiesiogiai kovojama su naujovės įgyvendinti trukdančiu rinkos nepakankamumu ir dėl kurios iš valstybės pagalbos gauta nauda gali viršyti galimą žalą konkurencijai ir prekybai.

Antra, Komisija siekia remti geresnį valstybės pagalbos MTTV ir naujovių diegimui administravimą. Ji ketina praplėsti bendrųjų išimčių taikymo MTTV sritį, nes šiuo metu bendroji išimtis taikoma tik mažosioms ir vidutinėms įmonėms (toliau – MVĮ) ⁽⁵⁾. Būsimasis bendrasis bendrosios išimties reglamentas (toliau – BIR) bus taikomas mažiau problemiškomis pagalbos priemonėms. Ši sistema bus toliau taikoma visoms priemonėms, apie kurias buvo pranešta Komisijai, nesvarbu, ar dėl to, kad tokiai priemonei netaikomas BIR, ar dėl BIR numatytos pareigos pranešti apie pagalbą atskirai, ar dėl to, kad valstybė narė nusprendžia pranešti apie pagalbos priemonę, kuriai iš principo pagal BIR galėtų būti taikoma išimtis, taip pat vertinant pagalbą, apie kurią nebuvo pranešta.

Trečia, siekiant didesnio Komisijos atliekamo vertinimo sutelktumo, šios sistemos taikymo srityje esančioms priemonėms taikomos ne tik konkrečios pagalbos priemonės suderinamumo taisyklės (žr. 5 skyrių toliau), tačiau taip pat dėl didesnės su kai kuriomis pagalbos priemonėmis susijusios konkurencijos ir prekybos iškraipymo rizikos atliekant išsamų vertinimą taikomi papildomi elementai, susiję su skatinamuoju poveikiu ir pagalbos reikalingumu (žr. 6 skyrių žemiau), ir papildoma metodika (žr. 7 skyrių toliau).

⁽⁵⁾ Valstybės pagalbos veiksmų planas. Mažesnė ir tikslingesnė valstybės pagalba: 2005–2009 m. valstybės pagalbos reformos programa. COM (2005) 107 galutinis – SEC (2005) 795; priimta 2005 m. birželio 7 d.

Tokiomis aplinkybėmis Komisija pabrėžia, kad konkurencingose rinkose turėtų iš esmės susidaryti galimybės gauti pačius geriausius rezultatus MTTV ir naujovių diegimo srityje. Tačiau taip atsitinka ne visada, ir tokiu atveju vyriausybės įsikišimas gali padėti pasiekti geresnių rezultatų. Įmonės daugiau investuos į mokslinius tyrimus tik tada, jei iš to galės gauti konkrečios komercinės naudos ir žinios apie tokią galimybę. MTTV ir naujovių diegimo lygis gali būti neaukštas dėl daugelio priežasčių: iš dalies dėl struktūrinių kliūčių, iš dalies dėl rinkos nepakankamumo. Struktūrines kliūtis geriausia šalinti struktūrinėmis priemonėmis⁽⁶⁾, o valstybės pagalba gali atlikti rinkos nepakankamumą atsveriančios priemonės vaidmenį. Be to, remiantis empirine patirtimi galima teigti, kad norint, jog valstybės pagalba būtų veiksminga, ją teikiant turi būti sukurtos palankios sisteminės sąlygos, pvz., atitinkama intelektinės nuosavybės teisių sistema ir konkurencinga aplinka, kurioje veikia moksliniams tyrimams ir naujovių diegimui palankūs teisės aktai ir paramą teikiančios finansų rinkos.

Tačiau valstybės pagalba taip pat iškraipo konkurenciją, o stipri konkurencija yra lemiamas investicijų į MTTV ir naujovių diegimą skatinimo pačioje rinkoje veiksnys. Todėl, siekiant riboti rinkos iškraipymus, būtina labai apdairiai planuoti valstybės pagalbos priemones. Antraip valstybės pagalba gali duoti priešingų rezultatų – sumažinti bendrą MTTV ir naujovių diegimo lygį bei sulėtinti ekonomikos augimą.

Pagrindinė su MTTV ir naujovių diegimo pagalbos teikimu įmonėms susijusi problema yra tai, kad dinamiškos konkuruojančių įmonių paskatos yra iškreiptos ir tikriausiai prislopintos. Gavusios pagalbą įmonės padėtis rinkoje dažniausiai sustiprėja, o kitų įmonių investicijų grąža sumažėja. Kai tokia grąža labai sumažėja, konkuruojančios įmonės gali sumažinti investicijas į MTTV ir naujovių diegimo veiklą. Be to, jeigu pagalbos gavėjas dėl šios pagalbos privalo apriboti savo biudžetą, jo paskatos įgyvendinti naujoves taip pat gali susilpnėti. Be to, tokia pagalba galima paremti neefektyviai veikiančias įmones arba leisti pagalbos gavėjui intensyviau vykdyti išskyrimo praktiką arba įgyti galios rinkoje.

1.3. Pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui pusiausvyros tyrimas

1.3.1. Valstybės pagalbos veiksmų planas: mažesnė ir kryptingesnė pagalba, pagalbos vertinimo pusiausvyros tyrimas

Valstybės pagalbos veiksmų plane⁽⁷⁾ Komisija pareiškė, kad „siekdama kiek įmanoma labiau prisidėti prie atnaujintos Lisabonos strategijos augimo ir darbo vietų kūrimo, Komisija prireiks stiprins valstybės pagalbos įvertinimo ekonominį metodą. Ekonominis metodas – priemonė, padedanti labiau sutelkti ir tikslingiau taikyti valstybės pagalbą įgyvendinant atnaujintos Lisabonos strategijos tikslus.“

⁽⁶⁾ Įskaitant aukštąjį mokslą, mokslinių tyrimų programas ir valstybės mokslinių tyrimų institucijas, naujovių diegimą skatinančias INT, MTTV ir naujovių diegimui palankias pamatines sąlygas.

⁽⁷⁾ Valstybės pagalbos veiksmų planas (5 išnaša), 21 dalis.

Vertindama, ar valstybės pagalbos priemonė gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka, Komisija lygina teigiamą ekonominį valstybės pagalbos poveikį įgyvendinant bendrųjų interesų tikslus ir galimą neigiamą šalutinį poveikį – prekybos ir konkurencijos iškraipymą. Valstybės pagalbos veiksmų plane sukauptos praktikos pagrindų tokiame palyginimui atlikti buvo pasiūlytas formalus metodas, vadinamasis „pusiausvyros tyrimas“⁽⁸⁾. Priimant sprendimą dėl valstybės pagalbos priemonės patvirtinimo, pusiausvyros tyrimas taikomas trimis etapais: pirmaisiais dviem etapais siekiama įvertinti teigiamą valstybės pagalbos poveikį, o trečiajame etape vertinamas neigiamas pagalbos poveikis bei teigiamo ir neigiamo poveikių pusiausvyra:

- (1) Ar valstybės pagalbos priemone siekiama aiškiai apibrėžto bendrųjų interesų tikslo (pvz., augimo, užimtumo, sanglaudos, aplinkos apsaugos)?
- (2) Ar pagalba yra tinkamai suplanuota, kad būtų pasiektas bendrųjų interesų tikslas, t. y. ar siūloma pagalba siekiama spręsti rinkos nepakankamumo problemą ar pasiekti kitą tikslą?
 - i) Ar valstybės pagalba yra tinkama politikos priemonė?
 - ii) Ar valstybės pagalba yra skatinamojo pobūdžio, t. y. ar ši pagalba keičia įmonių elgesį?
 - iii) Ar pagalbos priemonė proporcinga, t. y. ar tokį patį elgesio pokytį galėtų sąlygoti mažesnė pagalba?
- (3) Ar konkurencijos iškraipymas ir poveikis prekybai yra riboti, kad bendra pusiausvyra būtų teigiama?

Šis pusiausvyros tyrimas taikomas rengiant valstybės pagalbos taisykles ir vertinant valstybės pagalbos teikimo atvejus.

Taikant bendrosios išimties reglamentą, valstybės pagalba laikoma suderinama su bendrąja rinka, jei tenkinamos nustatytos sąlygos. Ši nuostata iš esmės taikytina daugumai šioje sistemoje aprašomų atvejų. Tačiau atskirų pagalbos priemonių, kurios dėl didelio pagalbos masto galėtų labiau iškraipyti rinką, teigiamą ir neigiamą poveikius Komisija vertina remdamasi proporcingumo principu.

1.3.2. Sistemoje numatytas bendrojo intereso tikslas

Šioje sistemoje numatomas bendrojo intereso tikslas – skatinti mokslinius tyrimus, taikomąją veiklą ir naujovių diegimą. Juo siekiama didinti ekonominį veiksmingumą sprendžiant gerai apibrėžto rinkos nepakankamumo problemas, kurios užkerta kelią Bendrijos ekonomikai pasiekti optimalų MTTV ir naujovių diegimo lygį.

⁽⁸⁾ Plg. Valstybės pagalbos veiksmų planas (5 išnaša), 11 ir 20 dalys, išsamiau išdėstytos Komunikate dėl naujovių diegimo, COM(2005) 436 galutinis, 2005 m. rugsėjo 21 d.

Norint parengti taisykles, kuriomis užtikrinama, kad pagalbos priemonėmis būtų pasiekti šie tikslai, pirmiausia būtina nustatyti MTTV ir naujovių diegimo veiklai trukdantį rinkos nepakankamumą. MTTV ir naujovių diegimas plėtojami įvairiose veiklos srityse, kurios daugumos produktų rinkų atžvilgiu priklauso tiekėjų rinkai ir kurių MTTV bei naujovių diegimo potencialas panaudojamas naujiems arba patobulintiems produktams kurti⁽⁹⁾, taip pat plėtojant šiose produktų rinkose vykstančius procesus, taip skatinant ekonomikos augimą. Tačiau, atsižvelgiant į esamus MTTV ir naujovių diegimo pajėgumus, rinkos nepakankamumas gali sukliudyti pasiekti rinkoje geriausių rezultatų ir duoti neigiamų rezultatų dėl šių priežasčių:

- **Teigiami išorės veiksniai ir (arba) žinių sklaidimas:** MTTV ir naujovių diegimo veikla dažnai yra naudinga visuomenei, nes sklaidžiamos žinios. Tačiau, jei veikla vykdoma tik vadovaujantis rinkos dėsniais, ji gali neužtikrinti pakankamos grąžos privačiam investuotojui, nors tokie projektai ir būtų naudingi visuomenei, nes pelno siekiančios įmonės, priimdamos sprendimą dėl savo MTTV ir naujovių diegimo masto, nepakankamai atsižvelgia į savo įgyvendinamų projektų išorinį poveikį. Todėl dažnai projektai, atitinkantys bendruosius interesus, gali likti neįgyvendinti be vyriausybės įsikišimo.
- **Viešosios gėrybės ir (arba) žinių sklaidimas:** kuriant bendrąsias žinias, pavyzdžiui, fundamentinius mokslinius tyrimus, neįmanoma neleisti kitiems asmenims naudotis šiomis žiniomis (viešąja gėrybe), tačiau labiau specifinės, su gamyba susijusios žinios gali būti saugomos, pvz., taikant patentus, kurių naudojimas užtikrina išradėjui didesnę jo išradimo grąžą. Norint nustatyti tinkamą paramos MTTV ir naujovių diegimui politiką, labai svarbu atskirti bendrąsias žinias nuo žinių, kurias galima apsaugoti. Įmonės yra linkusios nemokamai pasinaudoti kitų sukurtais bendrosiomis žiniomis, dėl to pačios nenoriai jas kuria. Faktiškai rinka gali būti ne tik neefektyvi – jos gali apskritai nebūti. Jeigu būtų kuriama daugiau bendrųjų žinių, žinių sklaidimas būtų naudingesnis visai visuomenei. Siekdamas šio rezultato, vyriausybės gali nuspręsti paremti įmonių veiklą, susijusią su žinių kūrimu. Fundamentinių mokslinių tyrimų atveju jos gali visiškai apmokėti bendrovių atliekamus fundamentaliuosius mokslinius tyrimus.
- **Nepakankama ir asimetrinė informacija:** MTTV ir naujovių diegimas yra susiję su didele rizika ir netikrumu. Dėl nepakankamos ir (arba) asimetrinės informacijos privatūs investuotojai gali būti nelinkę finansuoti vertingų projektų, o aukštos kvalifikacijos darbuotojai gali nesužinoti apie galimybes įsidarbinti naujoves diegiančiose įmonėse. Todėl šiose rinkose žmogiškieji ištekliai ir finansiniai ištekliai gali būti paskirstyti nepakankamai veiksmingai ir ekonomikai naudingi projektai gali likti neįgyvendinti.
- **Koordinavimas ir tinklo nepakankamumas:** įmonių gebėjimas koordinuoti veiklą arba bent bendradarbiauti, taigi ir plėtoti MTTV bei naujovių diegimą gali pablogėti. Problemų gali kilti dėl įvairiausių priežasčių, įskaitant

MTTV veiklos koordinavimo sunkumus ir sunkumus ieškant tinkamų partnerių.

1.3.3. Tinkama priemonė

Labai svarbu atsiminti, kad gali būti ir kitų, geresnių priemonių MTTV ir naujovių diegimui ekonomikoje padidinti, pavyzdžiai, reguliavimas, didesnis universitetų finansavimas, bendros MTTV ir naujovių diegimo veiklai palankios mokesčių priemonės⁽¹⁰⁾. Konkrečioje situacijoje politikos priemonės tinkamumas dažniausiai yra susijęs su pagrindinėmis problemos priežastimis. Norint palengvinti naujiems rinkos dalyviams naudojimąsi MTTV ir naujovių diegimo rezultatais, rinkos kliūčių mažinimas kartais gali būti tinkamesnė priemonė negu valstybės pagalba. Didesnės investicijos į universitetus gali būti tinkamesnė priemonė kvalifikuotų MTTV ir naujovių diegimo srities darbuotojų trūkumo problemai spręsti negu valstybės pagalbos teikimas MTTV ir naujovių diegimo projektams. Todėl valstybės narės turėtų pasirinkti valstybės pagalbą tais atvejais, kai ši priemonė yra tinkama atsižvelgiant į problemas, kurią bandoma išspręsti tokiomis priemonėmis, pobūdį. Tam būtina aiškiai apibrėžti rinkos nepakankamumą, kurį valstybės narės siekia įveikti valstybės pagalbos priemonėmis.

1.3.4. Pagalbos skatinamasis poveikis ir reikalingumas

MTTV ir naujovių diegimui teikiama valstybės pagalba siekiama, kad jos gavėjo elgesys pasikeistų taip, kad jo MTTV ir naujovių diegimo veiklos lygis išaugtų arba jis galėtų vykdyti veiklą, kurios priešingu atveju vykdyti negalėtų, arba galėtų vykdyti tik labiau ribotu mastu. Komisijos nuomone, dėl valstybės pagalbos MTTV ir naujovių diegimo veikla turėtų išsiplėsti, tapti didesnės apimties, jai turėtų būti skiriamos didesnės investicijos ir ji turėtų būti vykdoma greičiau. Skatinamąjį poveikį galima nustatyti atlikus faktų palyginimo analizę, pagal kurią lyginamas numatomas veiklos lygis su pagalba ir be pagalbos. Valstybės narės turi aiškiai parodyti, kaip ketina užtikrinti skatinamąjį poveikį.

1.3.5. Pagalbos proporcingumas

Pagalba laikoma proporcinga tik tuo atveju, jei to paties rezultato neįmanoma pasiekti naudojant mažiau iškraipymų sukeliančią pagalbos priemonę. Visų pirma pagalbos suma ir intensyvumas turi būti ribojami iki minimumo, kuris būtinas, kad būtų vykdoma MTTV ir naujovių diegimo veikla.

1.3.6. Neigiamas pagalbos MTTV ir naujovių diegimui poveikis turi būti ribotas, kad bendras pagalbos poveikis išliktų teigiamas

Galimus konkurencijos iškraipymus, atsirandančius dėl valstybės pagalbos MTTV ir naujovių diegimui, galima suskirstyti į tokias grupes:

- įmonių kintančių ekonominių paskatų panaikinimas ir įmonių ištūmimas;
- neefektyvios gamybos rėmimas;

⁽¹⁰⁾ Žr. Pranešimą dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms (OL C 384, 1998 12 10, p. 3).

⁽⁹⁾ Taip pat ir paslaugoms.

- išskyrimo praktika ir galios rinkoje sustiprinimas;
- poveikis ekonominės veiklos lokalizavimui valstybės narėse;
- poveikis prekybos srautams vidaus rinkoje.

Didesnių pagalbos sumų neigiamas poveikis dažniausiai yra didesnis; taip pat toks poveikis yra didesnis tada, kai pagalba skiriama veiklai, labai susijusiai su gaminio arba paslaugos komerciniu panaudojimu. Todėl taikomajai veiklai ir naujovių diegimui skiriamos pagalbos intensyvumas dažniausiai turėtų būti mažesnis nei moksliniams tyrimams skiriamos pagalbos. Be to, apibrėžiant reikalavimus atitinkančias sąnaudas svarbu užtikrinti, kad pagalba nebūtų skiriama bendrovės įprastos veiklos išlaidoms padengti. Be to, konkurencijos iškraipymo lygis priklauso nuo pagalbos gavėjo ir atitinkamos rinkos savybių. Į šiuos aspektus bus atsižvelgta atliekant išsamesnį pagalbos teikimo atvejų vertinimą.

1.4. Pusiausvyros tyrimo vykdymas: teisinės prielaidos ir konkretesnio vertinimo poreikis

Ši sistema bus naudojama vertinant pagalbą MTTV ir naujovių diegimui, apie kurią pranešama Komisijai. Komisijos atitiktis vertinimas bus atliekamas remiantis 1 skyriuje nurodytu pusiausvyros tyrimu. Atitinkamai priemonė bus patvirtinta tik tuo atveju, jei įvertinus visus pusiausvyros tyrimo elementus, buvo prieita prie bendros teigiamos išvados. Tačiau Komisijos vertinimas gali skirtis dėl šio vertinimo atlikimo būdo, nes kiekvienu atveju gali skirtis konkurencijai ir prekybai kylanti rizika, kuri siejama su tam tikrais priemonių tipais. Nepažeisdama 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento 659/1999, nustatantis išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽¹¹⁾, 4 ir 7 straipsnių reikalavimų, Komisija taiko skirtingas teisinės prielaidas valstybės pagalbos priemonės, apie kurią buvo pranešta, tipui.

Visų pirma visa pagalba, apie kurią pranešama, bus vertinama pagal 5 skyriaus nuostatas. Šiame skyriuje Komisija nustatė priemones, kurių atveju, jos manymu, *a priori* valstybės pagalba, teikiama šioms priemonėms, bus skiriama konkrečiam rinkos nepakankamumui, trukdančiam MTTV ir naujovių diegimui, įveikti. Be to, Komisija smulkiau išdėstė tam tikras sąlygas ir parametrus, kurių tikslas – užtikrinti, kad šioms priemonėms skiriama valstybės pagalba iš tiesų turėtų skatinamąjį poveikį, būtų proporcinga ir turėtų ribotą neigiamą poveikį konkurencijai ir prekybai. Šiame skyriuje taip pat nurodyti veiklos, kuriai teikiama pagalba, pagalbos intensyvumo ir suderinamumo sąlygų kriterijai. Iš esmės remiantis šia sistema tik priemonės, kurios atitinka 5 skyriuje nurodytus kriterijus, gali būti laikomos suderinamomis pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.

6 skyriuje Komisija konkrečiau paaiškina, kaip ji vertins pagalbos būtinumą ir skatinamąjį poveikį.

7 skyriuje Komisija konkrečiau išdėsto, kokiais atvejais ir kaip ji atliks išsamų vertinimą.

Tai bus atliekama įvairiais vertinimo lygmenimis, kurie išsamiau aprašomi toliau. Pirmajame lygmenyje, Komisijos manymu, iš esmės pakanka, kad svarstomos priemonės atitiktų 5 skyriuje numatytas sąlygas, jeigu įvykdytos 6 skyriuje nustatytos sąlygos, susijusios su skatinamuoju poveikiu. Visų kitų priemonių atžvilgiu Komisija mano, kad būtinas papildomas nuodugnus nagrinėjimas, nes dėl veiklos, pagalbos sumos arba gavėjo tipo kyla didesnė rizika konkurencijai ir prekybai. Papildomas nuodugnus nagrinėjimas iš esmės bus konkretaus atvejo išsami dalykinė analizė, laikantis nuostatų, nustatytų 6 skyriuje (būtinumas ir skatinamasis poveikis) arba 7 skyriuje (pagalbos, viršijančios ribą, nustatytą šios sistemos 7.1 skirsnyje, vertinimas). Atlikusi šį papildomą nuodugnų nagrinėjimą Komisija gali patvirtinti pagalbą, paskelbti, kad ji yra nesuderinama su bendrąja rinka arba paskelbti, kad ji suderinama su bendrąja rinka su sąlygomis.

Pirma, Komisijos manymu, tam tikrų pagalbos priemonių atveju siekiant užtikrinti suderinamumą pakaks įvykdyti nuostatas, nustatytas 5 ir 6 skyriuose, nes manoma, kad atlikus tokios priemonės pusiausvyros tyrimą rezultatas būtų teigiamas. Ar priemonė patenka į šią kategoriją, priklauso nuo jos gavėjo tipo, veiklos, kuriai teikiama pagalba, ir teikiamos pagalbos sumos. Komisija mano, kad toliau nurodytos priemonės bus laikomos suderinamomis, remiantis 5 ir 6 skyriais, jeigu i) jos atitinka visas 5 skyriuje nurodytas sąlygas ir kriterijus; ir ii) pagalba teikiama tik pateikus prašymą dėl pagalbos nacionalinės valdžios institucijoms:

- pagalba projektams ir ekonominio pagrįstumo analizėms, jeigu pagalbos gavėjas yra MVĮ ir jeigu pagalbos suma nesiekia 7,5 mln. EUR vienam vienos MVĮ vykdomam projektui (pagalba projektui kartu su pagalba ekonominio pagrįstumo analizei);
- pagalba, skirta padengti MVĮ sąnaudas pramoninės nuosavybės teisėms;
- pagalba naujoms naujovės diegiančioms įmonėms;
- pagalba su naujovių diegimu susijusioms konsultacinėms paslaugoms;
- pagalba paramos naujovių diegimui paslaugoms;
- pagalba įdarbinant aukštos kvalifikacijos darbuotojus.

Pirmiau minėtų priemonių atžvilgiu 6 skyriuje išaiškinama, jog manoma, kad yra skatinamasis poveikis, jei laikomasi pirmiau ii) paminėtos sąlygos.

Antra, pagalbos, apie kurią pranešta ir kuri **nesiekia** šios sistemos 7.1 skirsnyje nustatytos ribos, atveju papildomo nagrinėjimo metu reikia parodyti skatinamąjį poveikį ir būtinumą, kaip nustatyta 6 skyriuje. Todėl bus skelbiama, kad tokios priemonės yra suderinamos remiantis 5 ir 6 skyriais tik jeigu i) jos atitinka visas 5 skyriuje nustatytas sąlygas ir kriterijus

⁽¹¹⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

ir ii) buvo pademonstruotas skatinamasis poveikis ir būtinumas, kaip numatyta 6 skyriuje.

Trečia, pagalbos, apie kurią pranešta ir kuri **viršija** šios sistemos 7.1 skirsnyje nustatytą ribą, atveju papildomo nagrinėjimo metu atliekamas 7 skyriuje numatytas išsamus vertinimas. Todėl bus skelbiama, kad tokios priemonės yra suderinamos remiantis 5, 6 ir 7 skyriais tik, jeigu: i) jos atitinka visas 5 skyriuje nustatytas sąlygas ir kriterijus; ir ii) 7 skyriuje numatyto pusiausvyros tyrimo bendras vertinimas yra teigiamas.

1.5. Šioje sistemoje numatytų specialių priemonių pagrindimas

Komisija, taikydamą šiuos kriterijus MTTV ir naujovių diegimui, išskyrė kelias priemones, kurioms teikiama pagalba tam tikromis konkrečiomis sąlygomis yra laikoma suderinama su EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktu.

Pagalba projektams, apimantiems fundamentinius ir pramoninius tyrimus bei bandomąją taikomąją veiklą, kuria daugiausia siekiama įveikti rinkos nepakankamumą, susijusį su teigiamu išoriniu poveikiu (žinių skleidimu), įskaitant viešąsias gėrybes. Komisijos nuomone, naudinga palaikyti įvairių rūšių MTTV ir naujovių diegimo veiklą, nepaisant to, kad naujovių diegimas tokioje veikloje gali būti įgyvendinamas interaktyviu, o ne tiesioginiu būdu. Skirtingas pagalbos intensyvumo lygis susijęs su rinkos nepakankamumo mastu ir galimybe vykdyti veiklą komerciniais tikslais. Be to, palyginus su ankstesnėmis šios srities valstybės pagalbos taisyklėmis, tam tikra naujovių diegimo veikla dabar priskiriama bandomajai taikomajai veiklai. Be to, buvo supaprastinta priemonių sistema. Dėl didesnio tikėtino rinkos nepakankamumo poveikio ir išorinio poveikio galima skirti priemonių MVĮ, bendradarbiavimui su MVĮ ar MVĮ tarpusavio bendradarbiavimui, tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, taip pat viešosioms bei privačioms partnerystėms (įmonių bendradarbiavimui su valstybės mokslinių tyrimų organizacijomis).

Pagalba techninio pagrįstumo analizėms, susijusioms su MTTV ir naujovių diegimo projektais, siekiama įveikti rinkos nepakankamumą, atsiradusį dėl nepakankamos arba neproporcingos informacijos. Manoma, kad tokios analizės yra labiau nutolusios nuo rinkos nei pats projektas, taigi tokiais atvejais gali būti pagrįstas gana didelis pagalbos intensyvumas.

Pagalbos, skirtos padengti MVĮ patirtas sąnaudas, susijusias su pramoninės nuosavybės teisėmis, tikslas – įveikti rinkos nepakankamumą, susijusį su teigiamu išoriniu poveikiu (žinių skleidimu). Tikslas – padidinti MVĮ galimybes pakankamai paskirstyti pajamas, taip labiau skatinant jas imtis MTTV ir naujovių diegimo veiklos.

Pagalba naujoms naujovėms diegiančioms įmonėms buvo numatyta siekiant įveikti rinkos nepakankamumą, susijusį su nepakankama ir asimetrine informacija, kuri yra ypač žalinga įmonėms, nes sumažina jų galimybes gauti atitinkamą finansavimą naujovių diegimo iniciatyvoms.

Pagalbos procesų ir organizacinių naujovių diegimui paslaugų teikimo srityje tikslas – įveikti rinkos nepakankamumą, susijusį su nepakankama informacija ir teigiamu išoriniu poveikiu. Jos paskirtis – išspręsti problemą, kad naujovių diegimas paslaugų teikimo srityje gali nebūti įtrauktas į MTTV kategorijas. Naujovių diegimas paslaugų teikimo srityje dažniau vyksta dėl bendradarbiavimo su vartotojais ir dėl prieštaravimų, susijusių su rinka,

nei dėl turimų mokslinių, technologinių arba verslo žinių naudojimo. Be to, naujovių diegimas paslaugų teikimo veikloje dažniau grindžiamas naujais procesais ir organizavimu, nei technologijų plėtra. Todėl pagalba, teikiama MTTV projektams, nepakankamai aprėpia su procesais ir organizavimu susijusių naujovių diegimą paslaugų teikimo srityje ir dėl to reikia papildomos konkrečios pagalbos priemonės, kuri padėtų įveikti tam trukdantį rinkos nepakankamumą.

Pagalba konsultacinėms ir naujovių diegimo paramos paslaugoms, kurią teikia naujovių diegimo tarpininkai, siekiama įveikti rinkos nepakankamumą, susijusį su nepakankamu informacijos skleidimu, išoriniu poveikiu ir nepakankamu koordinavimu. Valstybės pagalba yra tinkama priemonė paskatinti MVĮ pirkti tokias paslaugas ir padidinti naujovių diegimo tarpininkų teikiamų paslaugų pasiūlą bei paklausą.

Pagalba įdarbinant kviestinius aukštos kvalifikacijos darbuotojus siekiama įveikti rinkos nepakankamumą, susijusį su nepakankama informacija Bendrijos darbo rinkoje. Aukštos kvalifikacijos darbuotojai Bendrijoje dažniausiai įsidarbina didžiosiose įmonėse, nes, tokių darbuotojų nuomone, didžiosios įmonės gali pasiūlyti geresnes darbo sąlygas, saugesnes ir patrauklesnes karjeros galimybes. Ir, priešingai, jeigu MVĮ galėtų įdarbinti kvalifikuotų darbuotojų MTTV ir naujovių diegimo veiklai vykdyti, jos galėtų perimti svarbias žinias ir gauti iš to naudos, taip pat padidinti savo naujovių diegimo pajėgumą. Sąsajos tarp stambių įmonių arba universitetų ir MVĮ taip pat galėtų padėti koordinuoti rinkos nepakankamumui įveikti skirtą veiklą ir padėtų kurti grupes.

Pagalba naujovėms diegiančioms grupėms siekiama įveikti rinkos nepakankamumą, susijusį su koordinavimo problemomis, dėl kurių sunkiau kurti grupes, grupių viduje apribojama sąveika arba žinių srautai. Valstybės pagalba būtų galima padėti išspręsti šią problemą dviem būdais: pirma, remiant investicijas į atviras ir bendrai naudojamas naujovės diegiančioms grupėms skirtas infrastruktūras, ir, antra, remiant grupių atgaivinimą, kuris padėtų sustiprinti bendradarbiavimą, tinklų kūrimą ir mokymosi procesą.

2. TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

2.1. Sistemos taikymo sritis

Ši sistema yra taikoma moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui skiriamai valstybės pagalbai. Ji taikoma pagal Bendrijos valstybės pagalbos politiką, kitas Europos bendrijų steigimo sutarčių nuostatas ir pagal šias sutartis priimtus teisės aktus.

Remiantis bendraisiais Sutarties principais, valstybės pagalba negali būti tvirtinama, jeigu ji yra diskriminacinė tokiu mastu, kurio negalima pateisinti valstybės pagalbos pobūdžiu. Kalbant apie valstybės pagalbą MTTV ir naujovių diegimui, ypač būtina pabrėžti, kad Komisija netvirtins jokių valstybės pagalbos priemonių, jeigu šios neužtikrins galimybes naudoti MTTV ir naujovių diegimo rezultatus kitose valstybėse narėse.

Valdžios institucijos gali užsisakyti MTTV iš bendrovių arba iš jų pirkti MTTV rezultatus. Jeigu tokie MTTV neperkami rinkos kaina, tai bus paprastai susiję su valstybės pagalba, numatyta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje. Kita vertus, jeigu šios sutartys

sudaromos pagal rinkos sąlygas, pavyzdžiui, paskelbus konkurso procedūrą pagal direktyvas, susijusias su viešaisiais pirkimais, ypač 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo⁽¹²⁾ ir 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo⁽¹³⁾, Komisija paprastai manys, kad nėra jokios valstybės pagalbos pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį.

Ši sistema skiriama valstybės pagalbai, kuria siekiama remti mokslinius tyrimus, taikomąją veiklą ir naujovių diegimą visuose EB sutarties taikymo srityje esančiuose sektoriuose. Ji taip pat taikoma tuose sektoriuose, kuriuose galioja specialios Bendrijos valstybės pagalbos taisyklės, jeigu tokiose taisyklėse nenumatyta kitaip⁽¹⁴⁾.

Ši sistema taikoma valstybės pagalbai MTTV ir naujovių diegimui aplinkos apsaugos srityje⁽¹⁵⁾ ir kad gali būti naudingai panaudojama įvairiausių rūšių sąveika tarp kokybei ir veiklos efektyvumui skirtų naujovių, taip pat naujovių, kuriomis siekiama optimizuoti energijos naudojimą, atliekų valdymą bei saugumą, diegimo.

Išgaliojus 2004 m. vasario 25 d. Komisijos reglamentui (EB) Nr. 364/2004, keičiančiam Reglamentą (EB) Nr. 70/2001 ir įtraukiančiam į šio reglamento taikymo sritį pagalbą moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai⁽¹⁶⁾, teikiant pagalbą MVĮ moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai atleidžiama nuo pareigos pranešti apie šią pagalbą remiantis 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 70/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažoms ir vidutinėms įmonėms⁽¹⁷⁾ nustatytomis sąlygomis. Tačiau valstybės narės gali savo nuožiūra pranešti apie tokią pagalbą. Jeigu jos nusprendžia tai daryti, ši sistema ir toliau taikoma vertinant pagalbą, apie kurią buvo pranešta.

Nors sąnaudos darbuotojams atitinka reikalavimus taikant kai kurias šioje sistemoje numatytas priemones, be to, jos buvo papildytos pagalbos samdant aukštos kvalifikacijos darbuotojus priemone, bendroji pagalba mokslininkų užimtumui ir mokymui yra ir toliau įgyvendinama pagal konkrečius valstybės pagalbą užimtumui ir mokymuisi reglamentuojančius teisės aktus – 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 68/2001 dėl

EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo pagalbai mokymui⁽¹⁸⁾ ir 2002 m. gruodžio 12 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2204/2002 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo pagalbai užimtumui⁽¹⁹⁾.

Pagalba moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui, kuriuos vykdo ekonominių sunkumų turinčios įmonės, kaip apibrėžta Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti⁽²⁰⁾, nepatenka į šios sistemos taikymo sritį.

2.2. Apibrėžtys

Šioje sistemoje bendrai taikomos tokios apibrėžtys:

- a) **mažosios ir vidutinės įmonės** (toliau – MVĮ), **mažosios įmonės** ir **vidutinės įmonės** (arba „įmonės“) – tai įmonės, apibrėžtos Reglamente (EB) Nr. 70/2001 arba bet kuriame kitame šį reglamentą pakeičiančiame reglamente;
- b) **didžiosios įmonės** – tai įmonės, kurioms negali būti taikoma mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžtis;
- c) **pagalbos intensyvumas** – tai bendra pagalbos suma, kaip projekto reikalavimus atitinkančių sąnaudų procentas. Naudojami skaičiai, neatskaičius mokesčių ir kitų išlaidų. Jeigu pagalba teikiama kitokia nei subsidijos forma, pagalbos suma yra pagalbos subsidijos ekvivalentas. Jeigu pagalba išmokama dalimis, jos vertė diskontuojama suteikimo metu. Diskontuojant ir apskaičiuojant pagalbos, teikiamos kaip lengvatinė paskola, dydį, taikoma suteikimo metu galiojusi orientacinė palūkanų norma. Pagalbos intensyvumas apskaičiuojamas kiekvienam gavėjui;
- d) **mokslinių tyrimų organizacija** – tai įstaiga, pvz., universitetas arba mokslinių tyrimų institutas, neatsižvelgiant į jos juridinę formą (reglamentuojama viešosios arba privačiosios teisės) arba finansavimo būdą, kurios pagrindinė paskirtis yra vykdyti fundamentinius tyrimus, pramoninius tyrimus ar bandomąją taikomąją veiklą ir skleisti jų rezultatus, organizuojant mokymus, leidžiant leidinius arba perduodant technologijas; visas gautas pelnas yra reinvestuojamas į šią veiklą, jos rezultatų sklaidą arba mokymą; įmonės, galinčios daryti įtaką tokios įstaigos veiklai, pavyzdžiui, akcininkai arba nariai, neturi jokių pirmenybės teisių naudojantis tokios mokslo tyrimo įstaigos techninėmis galimybėmis arba jos sukurtais mokslo tiriamosios veiklos rezultatais;
- e) **fundamentiniai tyrimai** – tai bandomoji arba teorinė veikla, vykdoma pirmiausia siekiant gauti naujų žinių apie reiškinio pagrindus ir stebimus faktus, nenumatant tokių žinių praktinio taikymo arba naudojimo;

⁽¹²⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 1.

⁽¹³⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 114.

⁽¹⁴⁾ Pavyzdžiui, 1970 m. birželio 4 d. Tarybos reglamento Nr. 1107/70 dėl pagalbos teikimo geležinkelio, kelių ir vidaus vandenų transportui 3 straipsnyje nustatomos specialios taisyklės dėl valstybės pagalbos MTTV geležinkelių, kelių ir vidaus vandenų transporto sektoriuje suderinamumo.

⁽¹⁵⁾ Žr. galiojančias Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai, OL C 37, 2001 2 3, p. 3, 7 punktas. Be to, peržiūrėdama gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai, Komisija apsvairstys galimybę įtraukti ir naujas priemones, kurios taip pat gali būti taikomos ekologiškoms naujovėms diegti.

⁽¹⁶⁾ OL L 63, 2004 2 28, p. 22.

⁽¹⁷⁾ OL L 10, 2001 1 13, p. 33. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 364/2004.

⁽¹⁸⁾ OL L 10, 2001 1 13, p. 20. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 363/2004 (OL L 63, 2004 2 28, p. 20).

⁽¹⁹⁾ OL L 337, 2002 12 13, p. 3.

⁽²⁰⁾ Dabar OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

- f) **pramoniniai tyrimai** – tai suplanuoti moksliniai tyrimai arba labai svarbūs tyrimai, kuriais siekiama įgyti naujų žinių, kurias būtų galima panaudoti kuriant naujus produktus, procesus arba paslaugas arba žymiai patobulinant esamus produktus, procesus arba paslaugas. Tokie tyrimai apima pramoniniams tyrimams atlikti reikalingą sudėtinių sistemų kūrimą, ypač svarbų bendram technologiniam patvirtinimui, išskyrus g punkte nurodytus prototipus;
- g) **bandomoji taikomoji veikla** – tai turimų mokslinių, technologinių, verslo ir kitų atitinkamų žinių ir įgūdžių įgijimas, sujungimas, formavimas ir taikymas siekiant sukurti naujų, pakeistų arba patobulintų produktų, procesų arba paslaugų planus, susitarimus arba dizainą. Į tai taip pat gali būti įtraukta, pavyzdžiui, kita veikla, kurios tikslas – naujų produktų, procesų ir paslaugų koncepcinis formulavimas, planavimas ir dokumentavimas. Ši veikla gali būti projektų, brėžinių, planų ir kitų dokumentų kūrimas su sąlyga, kad jie neskirti naudoti komerciniais tikslais;

Taip pat ši veikla apima komerciniais tikslais naudojamų prototipų ir bandomųjų projektų kūrimą, jeigu prototipas yra galutinis komercinis produktas ir jeigu būtų pernelyg brangu tokį produktą gaminti siekiant jį panaudoti tik demonstravimo ir tvirtinimo tikslais. Jeigu jie yra toliau panaudojami komerciniais tikslais juos demonstruojant arba bandomuosiuose projektuose, visos iš tokio naudojimo gautos pajamos turi būti atimamos iš reikalavimus atitinkančių sąnaudų.

Bandomoji produktų, procesų ir paslaugų gamyba ir bandymai taip pat laikomi atitinkančiais reikalavimus, jeigu jų negalima panaudoti arba pakeisti taip, kad jie galėtų būti naudojami pritaikant juos pramonėje arba komerciniais tikslais.

Bandomoji taikomoji veikla neapima įprastinių arba periodiškų produktams, gamybos linijoms, gamybos procesams, esamoms paslaugoms ir kitoms vykdomoms veiklos rūšims taikomų pakeitimų, net jei tokie pakeitimai yra patobulinantys;

- h) **grąžintinas avansas** – tai paskola projektui, kuri sumokama iš karto arba dalimis, ir kurios grąžinimo sąlygos priklauso nuo MTTV ir naujovių diegimo projekto rezultatų;
- i) **procesų naujovių diegimas** ⁽²¹⁾ – tai naujo arba iš esmės patobulinto produkto arba gamybos būdo diegimas (įskaitant svarbius technologijų, įrangos ir (arba) programinės įrangos pakeitimus). Naujovių diegimu nelaikomi nedideli pokyčiai arba patobulinimai, gamybinių arba aptarnavimo pajėgumų didinimas, įdiegiant papildomas gamybos arba logistikos sistemas, kurios yra labai panašios į jau naudojamas, procesų nebetaikymas, paprastas kapitalo pakeitimas arba padidinimas, pokyčiai, susiję tik su gamyklos kainų pasikeitimu, gamyba pagal užsakymą, reguliarius sezoniniai ir kiti cikliški pokyčiai, prekyba naujais arba iš esmės patobulintais gaminiais;

- j) **organizacinių naujovių diegimas** ⁽²²⁾ – tai naujo organizacinio metodo taikymas įmonės verslo praktikos, darbo vietų organizavimo arba išorės santykių srityse. Naujovių diegimu nelaikomi verslo praktikos, darbo vietų organizavimo arba išorės santykių pokyčiai, paremti įmonėje jau naudojamais organizaciniais metodais, valdymo strategijos pokyčiai, susijungimai ir įsigijimai, procesų nebetaikymas, paprastas kapitalo pakeitimas arba padidinimas, pokyčiai, susiję tik su gamyklos kainų pasikeitimu, gamyba pagal užsakymą, reguliarius sezoniniai ir kiti cikliški pokyčiai, prekyba naujais arba iš esmės patobulintais gaminiais;
- k) **aukštos kvalifikacijos darbuotojai** – tai mokslininkai, inžinieriai, projektuotojai ir marketingo vadybininkai, turintys aukštąjį išsilavinimą ir ne mažiau kaip 5 metų reikiamą profesinę patirtį. Daktaro išsilavinimas gali būti laikomas tinkama profesine patirtimi;
- l) **delegavimas** – tai gavėjo vykdomas laikinas darbuotojų įdarbinimas, trunkantis tam tikrą laiką; vėliau darbuotojai gali grįžti pas ankstesnį darbdavį;
- m) **naujovių diegimo grupės** – tai savarankiškų įmonių – naujų naujoves diegiančių įmonių, mažųjų, vidutinių ir didžiųjų įmonių bei mokslinių tyrimų organizacijų – grupės, veikiančios konkrečiame sektoriuje ir regione bei skirtos naujovių diegimo veiklai skatinti, remiant intensyvią bendradarbiavimą, naudojantis bendromis patalpomis, keičiantis žiniomis ir patirtimi bei efektyviai prisidedant prie technologijų perdavimo, tinklų kūrimo ir informacijos sklaidos tarp grupės įmonių. Valstybė narė turėtų stengtis sukurti tinkamą pusiausvyrą tarp grupę sudarančių MVĮ ir didžiųjų įmonių, kad pasiektų tam tikrą kritinę masę, visų pirma specializuodamasi tam tikroje MTTV ir naujovių diegimo srityje ir atsižvelgdama į valstybėje narėje bei Bendrijoje veikiančias grupes.

3. EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 1 DALYJE APIBRĖŽTA VALSTYBĖS PAGALBA

Paprastai bet koks finansavimas, atitinkantis EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies kriterijus, bus laikomas valstybės pagalba. Siekiant pateikti tolesnius nurodymus, toliau bus aptartos situacijos, dažniausiai susidarancios mokslinių tyrimų, taikomosios veiklos ir naujovių diegimo srityse.

3.1. Mokslinių tyrimų organizacijos ir naujovių diegimo tarpininkai, kaip valstybės pagalbos gavėjai pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį

Į klausimą, ar mokslinių tyrimų organizacijos yra valstybės pagalbos gavėjos, turi būti atsakyta remiantis bendraisiais valstybės pagalbos principais.

⁽²²⁾ Plg. apibrėžtį OSLO vadove, p. 51.

⁽²¹⁾ Plg. apibrėžtį OSLO vadove „Technologinių naujovių duomenų surinkimo ir interpretavimo gairės“, 3 leidimas, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, 2005 m., p. 49.

Remiantis EB sutarties 87 straipsnio 1 dalimi ir Teismo precedentų teise, valstybės skiriama parama mokslinių tyrimų organizacijų vykdomai MTTV ir naujovių diegimo veiklai yra laikoma valstybės pagalba, jeigu tenkinamos visos EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies sąlygos. Teismų praktikoje tai reiškia, kad *inter alia* mokslinių tyrimų organizacija yra įmonė pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje pateiktą apibrėžtį. Tai nepriklauso nuo teisinio statuso (reglamentuojama viešosios arba privačiosios teisės) arba ekonominio pobūdžio (t. y. pelno siekianti arba ne). Jos priskyrimą įmonių kategorijai lemia tai, ar mokslinių tyrimų organizacija verčiasi ekonomine veikla, siūlydama prekes ir (arba) paslaugas konkrečioje rinkoje⁽²³⁾. Bet koks ekonominės veiklos rėmimas viešosiomis lėšomis atitinkamai patenka į EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jei tenkinamos visos kitos sąlygos.

3.1.1. Neekonominės veiklos finansavimas valstybės lėšomis

Jeigu tas pats subjektas vykdo ekonominio ir neekonominio pobūdžio veiklą, siekiant išvengti ekonominės veiklos kryžminio subsidijavimo, neekonominės veiklos finansavimas viešosiomis lėšomis nepatenka į EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, jeigu dvi veiklos rūšys, jų sąnaudos ir finansavimas gali būti aiškiai atskirti⁽²⁴⁾. Tinkamo sąnaudų paskirstymo įrodymu gali būti universitetų ir mokslinių tyrimų organizacijų metinės finansinės ataskaitos.

Nepaisant to, Komisija mano, kad mokslinių tyrimų organizacijų pirminė veikla paprastai yra neekonominio pobūdžio, t. y.:

- didesniu mastu vykdomas labiau kvalifikuotų žmogiškųjų išteklių švietimas;
- nepriklausomų MTTV vykdymas, siekiant daugiau žinių ir geresnio suvokimo, įskaitant bendruosius MTTV;
- mokslinių tyrimų rezultatų platinimas.

Be to, Komisija mano, kad technologijų perdavimo veikla (licencijavimas, veiklos atskyrimas arba kitos mokslinių tyrimų organizacijos sukurtų žinių valdymo formos) yra neekonominio

pobūdžio, jei ši veikla yra vidinio pobūdžio⁽²⁵⁾ ir visos pajamos iš šios veiklos reinvestuojamos į mokslinių tyrimų organizacijų pirminę veiklą⁽²⁶⁾.

3.1.2. Ekonominės veiklos finansavimas valstybės lėšomis

Jeigu mokslinių tyrimų organizacijos arba kiti pelno nesiekiantys naujovių diegimo tarpininkai (pavyzdžiui, technologijų centrai, inkubatoriai, prekybos rūmai) vykdo ekonominę veiklą, pvz., nuomoja infrastruktūrą, teikia paslaugas verslo įmonėms arba pagal sutartis vykdo mokslinius tyrimus, tai turi būti daroma įprastinėmis rinkos sąlygomis, o šios ekonominės veiklos finansavimas valstybės lėšomis paprastai bus susijęs su valstybės pagalba.

Tačiau jeigu mokslinių tyrimų organizacija arba pelno nesiekiantis naujovių diegimo tarpininkas gali įrodyti, kad visas valstybės finansavimas, kurį jis gavo tam tikroms paslaugoms teikti, buvo perduotas galutiniam gavėjui, ir tarpininkas negauna jokios naudos, tuomet organizacija tarpininkė negali būti valstybės pagalbos gavėja.

Pagalbai galutiniams gavėjams taikomos įprastinės valstybės pagalbos taisyklės.

3.2. EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje apibrėžta netiesioginė valstybės pagalba įmonėms per valstybės finansuojamas mokslinių tyrimų organizacijas

Šis skirsnis skirtas išaiškinti, kokiomis sąlygomis įmonės gauna naudos pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį tais atvejais, kai mokslinių tyrimų organizacija pagal sutartį vykdo mokslinius tyrimus arba kai tyrimai vykdomi bendradarbiaujant su mokslinių tyrimų organizacija. Kitiems EB sutarties 87 straipsnio 1 dalies aspektams taikomos įprastinės taisyklės. Ypač pagal atitinkamą teismų praktiką reikės įvertinti, ar mokslinių tyrimų organizacijos veiklą galima priskirti valstybės vykdomai veiklai⁽²⁷⁾.

⁽²⁵⁾ Vartodama sąvoką „vidinio pobūdžio“ Komisija turi omenyje, kad mokslinių tyrimų organizacijos (-ų) žinias valdo šios mokslinių tyrimų organizacijos padalinys arba pavaldžioji įmonė arba pati mokslinių tyrimų organizacija kartu su kitomis mokslinių tyrimų organizacijomis. Jeigu konkrečias paslaugas pagal sutartis, sudarytas per atvirą konkursą, teikia trečiosios šalys, tokios veiklos pobūdis vis vien laikomas vidiniu.

⁽²⁶⁾ Visų kitų technologijų perdavimo rūšių, kurioms teikiamas valstybės finansavimas, atveju remdamasi dabartinėmis žiniomis Komisija nemano galinti bendrai spręsti dėl tokios veiklos finansavimo valstybės pagalbos pobūdžio. Ji pabrėžia valstybių narių įsipareigojimą pagal EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį kiekvienu atveju vertinti tokių priemonių pobūdį ir pranešti apie jas Komisijai, jei, jų manymu, tai yra valstybės pagalba.

⁽²⁷⁾ Plg. bylą C-482/99, Prancūzija prieš Komisiją, 92002] Rinkm. I-4397, dėl kaltinimo valstybei.

⁽²³⁾ Byla 118/85, Komisija prieš Italiją [1987 m.], Rink. 2599, 7 dalis; Byla C-35/96 Komisija prieš Italiją [1998 m.], Rink. I-3851, CNSD, 36 dalis; Byla C-309/99, Wouters [2002 m.], Rink. I-1577, 46 dalis.

⁽²⁴⁾ Ekonominė veikla visų pirma apima mokslinius tyrimus, vykdomus pagal sutartį, sudarytą su pramonės atstovais, mokslinių tyrimų infrastruktūros nuomą ir konsultavimo veiklą.

3.2.1. Įmonių vardu vykdomi moksliniai tyrimai (pagal sutartį vykdomi moksliniai tyrimai arba teikiamos mokslinių tyrimų paslaugos)

Šiame punkte kalbama apie situaciją, kai mokslinių tyrimų organizacija vykdo projektą įmonės vardu. Mokslinių tyrimų organizacija, veikdama kaip agentas, teikia paslaugą įmonei, veikiančiai kaip įgaliotojas, situacijose, kai i) agentas gauna mokėjimą, t. y. tinkamą atlygį už savo paslaugą ir ii) kai užsakovas nustato šios paslaugos sąlygas. Dažniausiai užsakovui priklauso projekto rezultatai ir jis prisiima visą projekto nesėkmės riziką. Kai mokslinių tyrimų organizacija vykdo tokią sutartį, paprastai įmonei nebus teikiama valstybės pagalba per mokslinių tyrimų organizaciją, jei tenkinama viena iš toliau nurodytų sąlygų:

- 1) mokslinių tyrimų organizacija teikia paslaugas rinkos kaina, arba
- 2) jeigu rinkos kaina nenustatyta, mokslinių tyrimų organizacija teikia paslaugą ta kaina, kurią sudaro visos organizacijos sąnaudos pridedant pagrįstą pelno maržą.

3.2.2. Įmonių ir mokslinių tyrimų organizacijų tarpusavio bendradarbiavimas

Vykdam bendradarbiavimo projektus, kuriant projektą dalyvauja mažiausiai du partneriai, kurie prisideda prie jo įgyvendinimo, tarpusavyje dalijasi riziką ir projekto rezultatus.

Jeigu bendradarbiavimo projektą kartu įgyvendina įmonė ir mokslinių tyrimų organizacija, Komisija mano, kad dėl palankių bendradarbiavimo sąlygų netiesioginė valstybės pagalba per mokslinių tyrimų organizaciją pramoniniam partneriui neperduodama, jeigu tenkinama viena iš šių sąlygų:

- 1) dalyvaujanti įmonė padengia visas projekto sąnaudas,
- 2) rezultatai, kuriems netaikomos intelektinės nuosavybės teisės, gali būti plačiai skleidžiami ir visos intelektinės nuosavybės teisės į MTTV ir naujovių diegimo rezultatus, susijusius su mokslinių tyrimų organizacijos veikla, yra visiškai suteikiamos ⁽²⁸⁾ mokslinių tyrimų organizacijai,
- 3) kai mokslinių tyrimų organizacija gauna projekte dalyvaujančios įmonės kompensaciją, lygią intelektinės nuosavybės teisių, kurios yra susijusios su mokslinių tyrimų organizacijos veikla įgyvendinant projektą ir kurios perduodamos dalyvaujančioms įmonėms, rinkos kainai ⁽²⁹⁾ įgyvendinant projektą. Bet kuris dalyvaujančios įmonės įnašas dengiant mokslinių tyrimų organizacijos sąnaudas yra atimamas iš tokios kompensacijos.

⁽²⁸⁾ „Visiškai suteikiamos“ reiškia, kad mokslinių tyrimų organizacija gauna visą šių teisių teikiamą ekonominę naudą pasilikdama teisę jomis visomis naudotis, ypač nuosavybės teise ir licencijos teise. Šios sąlygos taip pat gali būti įvykdytos, jeigu organizacija nusprendžia toliau sudaryti sutartis dėl šių teisių, įskaitant jų licencijavimą bendradarbiavimo partneriui.

⁽²⁹⁾ „Kompensacija, lygi intelektinės nuosavybės teisių rinkos kainai“ – tai kompensacija už visą tų teisių teikiamą ekonominę naudą. Vadovaujantis bendraisiais valstybės pagalbos principais ir atsižvelgiant į tai, kad intelektinės nuosavybės teisių rinkos kainą objektyviai nustatyti sunku, Komisija laikys šią sąlygą įvykdyta, jeigu mokslinių tyrimų organizacija, kaip pardavėja, derėsis, kad gautų didžiausią naudą sutarties sudarymo metu.

Jeigu neįvykdoma nė viena iš pirmiau minėtų sąlygų, valstybė narė gali remtis individualiu bendradarbiavimo projekto vertinimu ⁽³⁰⁾. Valstybės pagalbos taip pat gali nebūti, jeigu įvertinus tarp partnerių sudarytą sutartį padaroma išvada, kad visos intelektinės nuosavybės teisės į MTTV ir naujovių diegimo rezultatus ir galimybes pasinaudoti teisėmis į tokius rezultatus yra priskiriamos skirtingiems bendradarbiavimo partneriams tinkamai atspindint jų atitinkamą suinteresuotumą projektu, darbo krūvį, finansinį ir kitokį įnašą į projekto įgyvendinimą. Jeigu nesilaikoma 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų sąlygų ir atlikus individualų bendradarbiavimo projekto įvertinimą nenustatoma, kad nebuvo suteikta valstybės pagalba, visą mokslinių tyrimų organizacijos įnašą į projekto įgyvendinimą vertė Komisija laiko pagalba įmonėms.

4. PAGALBOS SUDERINAMUMAS PAGAL EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 3 DALIES B PUNKTĄ

Pagalba MTTV ir naujovių diegimo veiklai vykdam bendrus Europos interesams svarbius projektus gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punktą.

Komisija priims sprendimą, kad EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punktas gali būti taikomas, jeigu laikomasi visų šių sąlygų:

- 1) pagalba siūloma projektui, kurio įgyvendinimo sąlygos aiškiai apibrėžiamos, įskaitant jo dalyvius ir tikslus. Komisija taip pat gali laikyti grupę projektų vienu projektu;
- 2) projektas turi atitikti bendruosius Europos interesus: tai turi būti konkretus, aiškus ir suvokiamas įnašas, kuriuo užtikrinami Bendrijos interesai. Privalumai, sukurti įgyvendinus projekto tikslus, negali apsiriboti viena arba keliomis projekto įgyvendinančiomis valstybėmis narėmis, bet turi būti taikomi visai Bendrijai. Projektas turi tapti reikšmingu žingsniu į priekį įgyvendinant Bendrijos tikslus, pavyzdžiui, dėl jo indėlio kuriant Europos mokslinių tyrimų erdvę arba dėl to, kad jis yra pagrindinis Europos pramonės projektas. Nepakanka to, kad projektą įgyvendina skirtingose valstybėse narėse veikiančios įmonės. Teigiamą pagalbos poveikį būtų galima įrodyti, pavyzdžiui, nurodant, kad visuomenėje skleidžiamos svarbios žinios, dėl didelio pagalbos įnašo gerinant Bendrijos padėtį MTTV ir naujovių diegimo požiūriu tarptautiniu mastu, atveriant naujas rinkas arba

⁽³⁰⁾ Šios nuostatos paskirtis nėra keisti valstybių narių pareigą pranešti apie tam tikras priemones pagal EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį.

kuriant naujas technologijas. Projekto kuriama nauda negali apsiriboti tik tiesiogiai susijusia pramonės sritimi – projekto rezultatai turi būti svarbūs ir plačiau taikytini Bendrijos ekonomikoje (tiekėjų ir vartotojų rinkose, alternatyviai naudotini kituose sektoriuose, ir t. t.);

- 3) pagalba yra būtina norint pasiekti apibrėžtą bendrojo intereso tikslą ir skatina įgyvendinti projektą, kuris taip pat turi būti susijęs su didele rizika. Kad tokia rizika tikrai yra, galima įrodyti pagal projekto pelningumo lygį, investicijų sumas, pinigų srautų paskirstymą laiko požiūriu, atliekant ekonominio pagrįstumo analizes, rizikos vertinimą ir pateikus ekspertų nuomones;
- 4) projektas yra labai svarbus dėl savo pobūdžio ir dydžio: projektas turi būti labai svarbus, vertinant jo tikslą, ir pakankamai didelės apimties.

Komisija palankiau vertina projektus (apie kuriuos pranešama), jeigu numatomas reikšmingas paties gavėjo įnašas į projekto įgyvendinimą. Ji taip pat palankiau vertins projektus (apie kuriuos pranešama), kuriuos įgyvendina įmonės arba mokslinių tyrimų įstaigos iš daugelio valstybių narių.

Kad Komisija galėtų tinkamai įvertinti atskirą atvejį, projekto įnašas į bendrąją Europos interesą turi būti įrodytas praktiškai: pavyzdžiui, turi būti pademonstruota, kad dėl šio projekto galima pasiekti didelės pažangos įgyvendinant konkrečius Bendrijos tikslus.

5. PAGALBOS SUDERINAMUMAS PAGAL EB SUTARTIES 87 STRAIPSNIO 3 DALIES C PUNKTĄ

Valstybės pagalba moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui yra suderinama su bendrąja rinka pagal EB sutarties 3 dalies c punktą, jeigu, remiantis pusiausvyros tyrimo rezultatais, dėl projekto išplečiama MTTV ir naujovių diegimo veikla nedarant tokio neigiamo poveikio prekybos sąlygoms, kuris prieštarautų bendriesiems interesams. Komisija taip pat palankiai vertina pranešimus apie valstybės pagalbos priemones, su kuriais kartu pateikiamas teigiamas ankstesnių pagalbos priemonių vertinimas, įrodantis skatinamąją tokios pagalbos poveikį. Toliau aprašomos priemonės gali būti laikomos suderinamomis pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.

5.1. Pagalba MTTV projektams

Pagalba MTTV projektams bus laikoma suderinama su bendrąja rinka pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu bus įvykdytos šiame skirsnyje nustatytos sąlygos.

5.1.1. Mokslinių tyrimų kategorijos

Remiama mokslinių tyrimų projekto dalis turi visiškai atitikti vieną arba daugiau toliau nurodytų mokslinių tyrimų kategorijų: fundamentinių tyrimų, pramoninių tyrimų; bandomosios taikomosios veiklos.

Klasifikuodama įvairias veiklos rūšis, Komisija remsis savo sukaupta praktika, taip pat Frascati vadove „Mokslinės ir technologinės veiklos vertinimas, siūloma standartinė mokslinių tyrimų eksperimentinės plėtos apžvalgos praktika“⁽³¹⁾, pateiktais konkrečiais pavyzdžiais ir paaiškinimais.

Kai projektas apima įvairias užduotis, būtina nurodyti, kokias fundamentaliųjų, pramoninių tyrimų arba bandomosios taikomosios veiklos kategorijai priskiriama kiekviena tokia užduotis, arba kad ji nepriskiriama nė vienai iš šių kategorijų.

Toks skirstymas nebūtinai turi būti atliekamas pagal chronologinį metodą, po tam tikro laiko nuosekliai pereinant nuo fundamentinių tyrimų prie rinkai artimesnės veiklos. Todėl niekas netrukdytų Komisijai tam tikrą vėlesniame projekto etape atliktą užduotį klasifikuoti kaip pramoninį tyrimą ir nustatyti, kad bet kuri veikla, atlikta ankstesniame projekto etape, yra priskiriama bandomajai taikomajai veiklai arba yra visai nesusijusi su moksliniais tyrimais.

5.1.2. Pagrindinis pagalbos intensyvumas

Pagrindinis pagalbos intensyvumas, apskaičiuotas pagal reikavimus atitinkančias projekto sąnaudas, neturi viršyti:

- a) 100 % – fundamentiniams tyrimams;
- b) 50 % – pramoniniams tyrimams;
- c) 25 % – bandomajai taikomajai veiklai.

Pagalbos intensyvumas turi būti nustatytas kiekvienam pagalbos gavėjui (taip pat ir bendradarbiavimo projektų atvejais).

Skiriant valstybės pagalbą MTTV projektui, kurį bendrai vykdo mokslinių tyrimų organizacijos ir įmonės, bendra pagalba, kurią tiesiogiai skiria vyriausybė konkrečiam tyrimų projektui, ir mokslinių tyrimų organizacijų įnašai į tą projektą, jeigu jie sudaro pagalbą (žr. 3.2 skirsnį), negali viršyti kiekvienai pagalbą gaunančiai įmonei taikomo pagalbos intensyvumo.

5.1.3. Priemokos

Pramoniniams tyrimams ir bandomajai taikomajai veiklai nustatytos aukščiausios ribos gali būti padidintos taip:

- a) kai pagalba turi būti skiriama MVĮ, pagalbos intensyvumas gali būti padidintas 10 procentinių punktų vidutinėms įmonėms ir 20 procentinių punktų mažosioms įmonėms;

⁽³¹⁾ Tarptautinė bendradarbiavimo ir plėtos organizacija, 2002 m.

b) iki 80 % didžiausio pagalbos intensyvumo, 15 procentinių punktų priemoka gali būti taikoma, jeigu ⁽³²⁾:

i) įgyvendinant projektą veiksmingai bendradarbiauja ne mažiau kaip dvi viena nuo kitos nepriklausomos įmonės ir laikomasi šių sąlygų:

- jokia atskira įmonė negali prisiimti daugiau nei 70 % reikalavimus atitinkančių bendradarbiaujančių vykdomo projekto sąnaudų,
- projekte bendradarbiaujama ne mažiau kaip su viena MVĮ arba bendradarbiaujama tarpvalstybiiniu lygiu, tai yra mokslinių tyrimų ir taikomoji veikla vykdoma ne mažiau kaip dviejose skirtingose valstybėse narėse.

ii) projektas yra susijęs su veiksmingu įmonių ir mokslinių tyrimų organizacijų bendradarbiavimu, ypač MTTV politikos koordinavimo srityje, ir laikomasi šių sąlygų:

- mokslinių tyrimų organizacija padengia bent 10 % projekto reikalavimus atitinkančių sąnaudų,
- mokslinių tyrimų organizacija turi teisę skelbti mokslinių tyrimų projektų rezultatus, jeigu jie yra susiję su šios organizacijos atliktais moksliniais tyrimais.

iii) tik atliekant pramoninius tyrimus, jeigu projekto rezultatai yra plačiai skelbiami techninėse ir mokslinėse konferencijose, mokslo arba technikos žurnaluose, viešose duomenų bazėse (kuriose esantys pirminiai tyrimų duomenys yra prieinami visiems) arba per nemokamą arba atvirojo teksto programinę įrangą.

Taikant i ir ii punktus subrangos sutarčių sudarymas nelaikomas veiksmingu bendradarbiavimu. Jeigu bendradarbiauja įmonė ir mokslinių tyrimų organizacija, didžiausias pagalbos intensyvumas ir šioje sistemoje nurodytos priemokos mokslinių tyrimų organizacijai netaikomi.

Pagalbos intensyvumą iliustruojanti lentelė:

	Mažoji įmonė	Vidutinė įmonė	Didžioji įmonė
Fundamentiniai tyrimai	100 %	100 %	100 %
Pramoniniai tyrimai	70 %	60 %	50 %
Pramoniniai tyrimai, kuriuos vykdančios bendradarbiauja įmonės;	80 %	75 %	65 %

	Mažoji įmonė	Vidutinė įmonė	Didžioji įmonė
didžiosios įmonės bendradarbiauja tarptautiniu lygiu arba bent jau su viena MVĮ arba			
— įmonė bendradarbiauja su mokslinių tyrimų organizacija arba			
— skelbiami rezultatai			
<i>Bandomoji taikomoji veikla</i>	45 %	35 %	25 %
<i>Bandomoji taikomoji veikla, kurią vykdančios bendradarbiauja įmonės;</i>	60 %	50 %	40 %
— didžiosios įmonės bendradarbiauja tarptautiniu lygiu arba bent jau su viena MVĮ arba			
— įmonė bendradarbiauja su mokslinių tyrimų organizacija			

5.1.4. Reikalavimus atitinkančios sąnaudos

Pagalbos intensyvumas bus apskaičiuojamas atsižvelgiant į mokslinių tyrimų projekto sąnaudas, jeigu jas galima laikyti atitinkančiomis reikalavimus. Visos reikalavimus atitinkančios sąnaudos turi būti priskirtos konkrečiai MTTV kategorijai.

Toliau nurodytos sąnaudos atitinka reikalavimus:

- a) sąnaudos personalui (mokslinių tyrimų projektui vykdyti įdarbinti mokslininkai, technikai ir kiti pagalbiniai darbuotojai);
- b) sąnaudos priemonėms ir įrangai, kuri naudojama mokslinių tyrimų projektui per jo vykdymo laikotarpį. Jei šių priemonių ir įrangos eksploatacijos laikotarpis ilgesnis negu mokslinių tyrimų projekto įgyvendinimo trukmė, pagalba skiriama padengti tiksliai pagal gerą apskaitos praktiką apskaičiuotas tyrimų projekto trukmę atitinkančias nusidėvėjimo sąnaudas;
- c) sąnaudos pastatams ir žemei, kurie naudojami mokslinių tyrimų projektui per jo vykdymo laikotarpį. Reikalavimus atitinkančios sąnaudos pastatams yra tik tos, kurios patiriamos per mokslinių tyrimų projekto laikotarpį,

⁽³²⁾ Projektai, finansuojami pagal Europos Bendrijų mokslinių tyrimų, taikomosios veiklos ir demonstravimo veiklos pagrindų programą, yra savaime tinkami gauti priemoką už bendradarbiavimą pagal minimalias dalyvavimo tokiuose projektuose sąlygas.

apskaičiuotos remiantis gera apskaitos praktika. Reikalavimus atitinkančias sąnaudas žemei sudaro komercinio sandorio arba faktinės kapitalo išlaidos;

- d) sąnaudos moksliniams tyrimams, vykdomiems pagal sutartis, techninėms žinioms ir patentams, perkamiems arba įsigyjamiems pagal licenciją iš kitų išorės šaltinių už rinkos kainą, pagal nesusijusių šalių sudarytą komercinį sandorį, kai nėra jokių susijusių slapto susitarimo elementų, taip pat konsultavimo ir lygiaverčių paslaugų, naudojamų tik mokslinių tyrimų veiklai, sąnaudos;
- e) papildomos pridėtinės išlaidos, tiesiogiai susijusios su mokslinių tyrimų projektu;
- f) kitos veiklos sąnaudos, įskaitant sąnaudas medžiagoms, atsargoms ir panašioms produktams, tiesiogiai susijusias su mokslinių tyrimų veikla.

5.1.5. Grąžintinas avansas

Jeigu valstybė narė skiria grąžintiną avansą, kuris laikomas valstybės pagalba, kaip nurodoma EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, taikomos šios taisyklės.

Kai valstybė narė remdamasi galiojančia metodika ir pakankamai duomenimis, kuriuos įmanoma patikrinti, gali pademonstruoti, kad įmanoma paskaičiuoti tokios pagalbos, suteiktos grąžintino avanso forma, bendrą subsidijos ekvivalentą ir atitinkamai sukurti schemą, pagal kurią toks bendras subsidijos ekvivalentas atitiks šiame skirsnyje nustatytas didžiausio intensyvumo sąlygas, ji gali pranešti apie šią schemą ir susijusią metodiką Komisijai. Jeigu Komisijos manymu ši metodika yra priimtina, o schema suderinama, pagalbą galima suteikti, remiantis grąžintino avanso bendru subsidijos ekvivalentu neviršijant šiame skirsnyje nustatyto leistino pagalbos intensyvumo.

Visais kitais atvejais grąžintinas avansas nurodomas kaip reikalavimus atitinkančių sąnaudų procentas; jis gali viršyti šiame skirsnyje nurodytas normas, jeigu laikomasi toliau nurodytų taisyklių.

Kad Komisija galėtų įvertinti tokią pagalbos priemonę, joje turi būti išdėstytos išsamios paskolos grąžinimo nuostatos sėkmingo projekto įgyvendinimo atveju, aiškiai nurodant tyrimų veiklos rezultata, kuris bus laikomas sėkmingu. Visi šie duomenys turi būti pateikti Komisijai. Komisija patikrins, ar sėkmingo rezultato apibūdinimas buvo paremtas pagrįsta ir protinga hipoteze.

Sėkmingo rezultato atveju priemonėje turi būti numatyta, kad avansas turi būti grąžintas su palūkanomis, kurios turi būti lygios bent taikytinoms palūkanoms, kaip numatyta Komisijos pranešime apie orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodą⁽³³⁾.

⁽³³⁾ OL C 273, 1997 9 9, p. 3, taip pat paskelbtas internete adresu http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/reference.html.

Jeigu projektas įgyvendintas sėkmingiau už pirmiau apibūdintą sėkmingą rezultatą, valstybei narei reikėtų suteikti teisę prašyti, kad būtų išmokėta suma, didesnė už avansą, įskaitant palūkanas pagal Komisijos numatytą orientacinę palūkanų normą.

Projektui žlugus, viso avanso grąžinti nereikia. Dalinės sėkmės atveju Komisija paprastai reikalauja, kad grąžintina suma būtų proporcinga sėkmingai įgyvendintai projekto daliai.

Avansas gali sudaryti ne daugiau kaip 40 % reikalavimus atitinkančių sąnaudų projekto bandomosios taikomosios veiklos etape ir ne daugiau kaip 60 % reikalavimus atitinkančių pramoninių tyrimų etapo sąnaudų; prie šios sumos gali būti pridedamos priemokos.

5.1.6. Mokestinės priemonės

Remdamasi valstybių narių pranešime pateiktais vertinimo tyrimų duomenimis⁽³⁴⁾, Komisija manys, kad MTTV ir naujovių diegimo mokestinės pagalbos schemos turi skatinamąjį poveikį, nes įmonės skatinamos didinti išlaidas MTTV ir naujovių diegimui.

MTTV ir naujovių diegimo mokestinės valstybės pagalbos priemonės pagalbos intensyvumą galima apskaičiuoti atskiriems MTTV ir naujovių diegimo projektams arba įmonės lygiu, kaip visų mokesčių lengvatų ir visų reikalavimus atitinkančių MTTV ir naujovių diegimo sąnaudų, patirtų per ne daugiau kaip trejus fiskalinius metus iš eilės. Pastaruoju atveju mokestinė valstybės pagalbos MTTV ir naujovių diegimui priemonė gali būti taikoma visoms be išimties reikalavimus atitinkančioms MTTV ir naujovių diegimo veiklos rūšims; tokiu atveju negalima viršyti taikomo pagalbos intensyvumo bandomajai taikomajai veiklai⁽³⁵⁾.

Pateikdamos pranešimą, valstybės narės privalo nurodyti numatomą pagalbos gavėjų skaičių.

5.1.7. Suderinamumo sąlyga

Siekiant pašalinti tikruosius arba potencialius tiesioginius arba netiesioginius tarptautinės prekybos iškreipimus, gali būti patvirtintas didesnis pagalbos intensyvumas už paprastai pagal šį skirsnį leistiną, jeigu konkurentai, esantys ne Bendrijoje, tiesiogiai arba netiesiogiai bus gavę (per paskutinius trejus metus) arba ketins gauti lygiaverčio intensyvumo pagalbą panašioms projektams, programoms, tyrimams, taikomajai veiklai arba technologijoms. Tačiau jeigu tarptautinės prekybos iškreipimų tikimasi daugiau nei po trejų metų, atsižvelgiant į konkretų nurodyto sektoriaus pobūdį, orientacinis laikotarpis gali būti atitinkamai pratęstas.

⁽³⁴⁾ Nors tai gali būti *ex ante* neįmanoma, naujai pradėtos taikyti mokestinės valstybės pagalbos priemonės atveju, valstybės narės turės pateikti jų pačių mokestinių priemonių skatinamojo poveikio vertinimo tyrimų rezultatus.

⁽³⁵⁾ Priešingai, kai mokestinėje valstybės pagalbos priemonėje, skirtoje MTTV ir naujovių diegimui, išskiriamos skirtingos MTTV ir naujovių diegimo kategorijos, neturi būti viršytas susijęs pagalbos intensyvumas.

Jei įmanoma, atitinkama valstybė narė pateiks Komisijai pakankamai informacijos, kad Komisija galėtų įvertinti padėtį, ypač dėl būtinumo atsižvelgti į trečiosios šalies konkurento pranašumą. Jeigu Komisija neturės suteiktos arba pasiūlytos pagalbos įrodymų, savo sprendimą ji taip pat galės priimti remdamasi netiesioginiais įrodymais.

5.2. Pagalba techninio pagrįstumo analizėms

Pagalba techninio pagrįstumo analizėms, kurios atliekamos rengiantis pramoniniams tyrimams arba bandomajai taikomajai veiklai, yra suderinama su bendrąja rinka, kaip numatyta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte, jeigu pagalbos intensyvumas, apskaičiuotas pagal analizės išlaidas, neviršija toliau nurodyto pagalbos intensyvumo:

- a) MVĮ – 75 % analizėms, kurios atliekamos rengiantis pramoninių tyrimų veiklai ir 50 % – analizėms, rengiantis bandomajai taikomajai veiklai,
- b) didžiosioms įmonėms – 65 % analizėms, kurios atliekamos rengiantis pramoninių tyrimų veiklai ir 40 % – analizėms, rengiantis bandomajai taikomajai veiklai.

5.3. Pagalba, skirta padengti sąnaudas MVĮ pramoninės nuosavybės teisėms

Pagalba MVĮ sąnaudų, susijusių su patentų ir kitų pramoninės nuosavybės teisių gavimu bei patvirtinimu, atžvilgiu yra suderinama su bendrąja rinka, kaip numatyta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte, jeigu jos lygis yra toks pat, kaip pagalbos, kuri būtų atitikusi MTTV pagalbos skyrimo sąlygas tyrimams, kuriems iš pradžių buvo suteiktos atitinkamos pramoninės nuosavybės teisės.

Reikalavimus atitinka:

- a) visos sąnaudos, patirtos iki teisės suteikimo pirmojoje teismų jurisdikcijoje, įskaitant sąnaudas, susijusias su paraiškos parengimu, pateikimu ir tyrimu bei su jos atnaujinimu iki minėtos teisės suteikimo;
- b) vertimo ir kitos sąnaudos, patirtos siekiant gauti arba patvirtinti minėtą teisę kitose teismų jurisdikcijose;
- c) sąnaudos, patirtos ginant teisės galiojimą oficialaus paraiškos nagrinėjimo ir galimų nepritarimo procedūrų metu, net jei tokios sąnaudos patiriamos po teisės suteikimo.

5.4. Pagalba naujoms naujovės diegiančioms įmonėms

Pagalba naujoms naujovės diegiančioms įmonėms laikoma suderinama su bendrąja rinka pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu šios sąlygos ⁽³⁶⁾:

- a) gavėjas yra maža įmonė, kuri pagalbos suteikimo metu veikia trumpiau, nei 6 metus ir
- b) gavėjas yra naujovės diegianti įmonė, remiantis tuo, kad:
 - i) valstybė narė remdamasi išorės eksperto atliktu įvertinimu, ypač verslo planu, gali įrodyti, kad gavėjas netolimoje ateityje sukurs produktus, paslaugas arba procesus, kurie technologiniu požiūriu yra nauji arba iš esmės pagerinti, lyginant su naujausiais sektoriaus, kuriame gavėjas veikia, produktais Bendrijoje ir yra susiję su technologinės arba pramoninės nesėkmės rizika, arba
 - ii) gavėjo patirtos išlaidos, susijusios su MTTV, sudaro mažiausiai 15 % jo bendrų veiklos išlaidų bent vienais iš trejų metų iki pagalbos suteikimo arba naujais steigiamos įmonės, anksčiau nevykdžiusios finansinės veiklos, atveju, remiantis dabartinio fiskalinio laikotarpio auditu, patvirtintu išorės auditoriaus;
- c) pagalba neviršija 1 mln. EUR. Ši pagalba gali neviršyti 1,5 mln. EUR regionuose, kuriems gali būti taikoma leidžianti nukrypti nuostata, nustatyta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punkte, ir 1,25 mln. EUR regionuose, kuriems gali būti taikoma leidžianti nukrypti nuostata, nustatyta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte.

Pagalbos gavėjas gali gauti pagalbą tik vieną kartą per tą laikotarpį, kuriuo jis laikomas nauja naujovės diegiančia įmone. Tokią pagalbą galima derinti su kita pagalba pagal šią sistemą, su pagalba MTTV bei naujovių diegimui, kuriai taikoma bendroji išimtis pagal Reglamentą (EB) Nr. 364/2004 arba pagal bet kurį vėlesnį reglamentą, taip pat su Komisijos patvirtinta pagalba, teikiama pagal rizikos kapitalo gaires.

Pagalbos gavėjas gali gauti valstybės pagalbą, kitą nei pagalba MTTV bei naujovių diegimui ar pagalba rizikos kapitalui, tik 3 metus nuo pagalbos suteikimo naujai naujovės diegiančiai įmonei.

5.5. Pagalba procesų ir organizacinių naujovių diegimui paslaugų sektoriuje

Naujovių diegimas paslaugų sektoriuje ne visada gali patekti į mokslinių tyrimų kategorijas, apibrėžtas 5.1 skirsnyje, bet paprastai yra mažiau sistemiškas ir dažnai susijęs su bendradar-

⁽³⁶⁾ Šia nuostata nepažeidžiamas 2007–2013 m. Nacionalinės regioninės pagalbos gairių (OL C 54, 2006 3 4, p. 13.) taikymas – visų pirma pagalbos teikimas naujoms mažosioms įmonėms, iš viso neviršijant 2 mln. EUR vienai mažajai įmonei, įsikūrusiai viename iš regionų, kuriam gali būti taikoma 87 straipsnio 3 dalies a punkte nustatyta leidžianti nukrypti nuostata.

biavimu su klientais, paklausa rinkoje, verslo ir organizacinių modelių ir praktikos perėmimu iš sektorių, kuriuose naujovės diegiamos sparčiau, arba iš kitų panašių šaltinių.

Pagalba procesų ir organizacinių naujovių diegimui paslaugų sektoriuje yra suderinama su bendrąja rinka, kaip numatyta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte, kai jos didžiausias intensyvumas didžiosioms įmonėms yra 15 %, vidutinėms įmonėms – 25 %, o mažosioms įmonėms – 35 %. Didžiosios įmonės tokią pagalbą gali gauti tik tuo atveju, jeigu jos bendradarbiauja su MVĮ remiamos veiklos srityje, kurioje MVĮ prižiima ne mažiau kaip 30 % visų reikalavimus atitinkančių sąnaudų.

Įprastiniai arba periodiniai gaminių, gamybos linijų, gamybos procesų, esamų paslaugų ir kitų vykdomų operacijų pokyčiai, net jei jie yra susiję su patobulinimais, neatitinka valstybės pagalbos skyrimo sąlygų.

Turi būti įvykdytos šios sąlygos:

- a) organizacinių naujovių diegimas visada turi būti susijęs su informacinių ir ryšių technologijų (IRT) naudojimu bei eksploatavimu siekiant pakeisti organizaciją;
- b) naujovių diegimas įforminamas kaip projektas, nurodant ir apibūdinant projekto vadovą bei projekto išlaidas;
- c) remiamo projekto rezultatas turi būti susijęs su standarto, verslo modelio, metodikos arba koncepcijos parengimu, kuriuos galima sistemingai dauginti ir galbūt patvirtinti bei patentuoti;
- d) proceso arba organizacinės naujovės turi būti naujos arba iš esmės patobulintos, palyginti su Bendrijoje šioje pramonės srityje taikomais šiuolaikiniais procesais ir organizaciniais metodais. Valstybės narės naujovę galėtų pademonstruoti, pavyzdžiui, pateikdamos tikslų naujovių diegimo apibūdinimą, palygindamos jį su šiuolaikiniais procesais ir organizaciniais metodais, kuriuos naudoja kitos to paties sektoriaus įmonės;
- e) proceso arba organizacinių naujovių diegimo projektas turi būti susijęs su aiškia rizika. Kad pademonstruotų šią riziką, valstybė narė, pavyzdžiui, galėtų nurodyti projekto išlaidų santykį su įmonės apyvarta, naujam procesui sukurti reikalingą laiką, numatomą naujovių diegimo proceso pelną palyginti su projekto išlaidomis, apibūdinti nesėkmės tikimybę.

Reikalavimus atitinkančios sąnaudos yra tokios pat kaip MTTV projektų sąnaudos (plg. 5.1 skirsnį). Tačiau organizacinių naujovių diegimo srityje sąnaudos priemonėms ir įrangai apima tik IRT sąnaudas priemonėms bei įrangai.

5.6. Pagalba naujovių diegimo konsultacinėms paslaugoms ir naujovių diegimo paramos paslaugoms

Pagalba naujovių diegimo konsultacinėms paslaugoms ir naujovių diegimo paramos paslaugoms laikoma suderinama su bendrąja rinka pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu įvykdomos visos šios sąlygos:

- 1) gavėjas yra MVĮ;
- 2) pagalba neviršija 200 000 EUR didžiausios ribos vienam gavėjui per bet kurį trejų metų laikotarpį⁽³⁷⁾;
- 3) paslaugos teikėjas turi nacionalinį arba Europos sertifikatą. Pagalba paslaugos gavėjui, kuris neturi nacionalinio arba Europos sertifikato, negali viršyti 75 % reikalavimus atitinkančių sąnaudų;
- 4) gavėjas privalo naudotis valstybės pagalba toliau nurodytoms paslaugoms pirkti už rinkos kainą (arba, jeigu paslaugas teikia ne pelno įmonė, už kainą, atitinkančią visas jos sąnaudas ir pagrįstą pelno maržą).

Toliau nurodytos sąnaudos atitinka reikalavimus:

- naujovių diegimo konsultacinių paslaugų atveju tokios sąnaudos: vadovybės konsultavimui; technologinei pagalbai; technologijų perdavimo paslaugoms; mokymui; konsultavimui intelektinės nuosavybės teisių įsigijimo, apsaugos bei pardavimo ir licencijų sutarčių klausimais; konsultavimui dėl standartų naudojimo,
- naujovių diegimo paramos paslaugų atveju tokios sąnaudos: biuro plotui; duomenų bankams; techninėms bibliotekoms; rinkotyrai; laboratorijų naudojimui; kokybės ženklinimui, bandymams ir sertifikavimui.

Jeigu paslaugos teikėjas yra ne pelno įmonė, pagalba gali būti teikiama sumažinant kainą, kaip sumokėtos ir rinkos kainų skirtumas (arba kaina, kuri atspindi visas sąnaudas ir pagrįstą pelno maržą). Tokiu atveju valstybės narės turėtų sukurti sistemą, kuri užtikrintų visų teikiamų naujovių diegimo konsultacinių bei naujovių diegimo rėmimo paslaugų sąnaudų ir pagalbos gavėjo sumokėtos kainos skaidrumą, kad gautą pagalbą būtų galima vertinti ir kontroliuoti.

5.7. Pagalba įdarbinant kviestinius aukštos kvalifikacijos darbuotojus

Pagalba įdarbinant MVĮ deleguotus aukštos kvalifikacijos darbuotojus iš mokslinių tyrimų organizacijos arba didžiosios įmonės yra suderinama su bendrąja rinka, kaip numatyta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte, jeigu įvykdomos šios sąlygos:

Deleguotieji darbuotojai turi būti įdarbinami ne vietoj kitų darbuotojų, o gavėjo įmonės naujai sukurtoje darbo vietoje ir turėti ne mažiau kaip dvejų metų darbo juos deleguojančioje

⁽³⁷⁾ Nepažeidžiant galimybės taip pat gauti *de minimis* pagalbą kitoms reikalavimus atitinkančioms sąnaudoms padengti.

mokslinių tyrimų organizacijoje arba didžiojoje įmonėje patirtį. Šie deleguotieji darbuotojai MVĮ gaunančioje pagalbą turi vykdyti MTTV ir naujovių diegimo veiklą.

Reikalavimus atitinkančios sąnaudos yra visos išlaidos personalui, susijusios su pirmiau nurodytų aukštos kvalifikacijos darbuotojų komandiravimu ir įdarbinimu, įskaitant naudojimosi įdarbinimo tarnybos paslaugomis išlaidas bei deleguotųjų darbuotojų judumo išmoką. Maksimalus pagalbos intensyvumas sudaro 50 % reikalavimus atitinkančių sąnaudų, ne daugiau kaip 3 metams vienai įmonei ir kviestiniam asmeniui.

Pagal šią nuostatą pagalba negali būti skiriama konsultavimo išlaidoms (sumokėti už eksperto suteiktą paslaugą, neįdarbinant jo įmonėje), kurios remiamos pagal pagalbos MVĮ taisyklės⁽³⁸⁾.

5.8. Pagalba naujovių diegimo grupėms

Investicinė pagalba naujovių diegimo grupių kūrimui, plėtrai ir veiklos skatinimui gali būti teikiama tik juridiniam asmeniui, kuris vadovauja tokiai grupei. Šis asmuo yra atsakingas už dalyvavimo valdymą ir naudojimąsi grupės patalpomis, infrastruktūra bei veikla. Naudojimas grupės patalpomis, infrastruktūra ir veikla negali būti ribojamas, o mokesčiai už naudojimąsi grupės patalpomis, infrastruktūra bei veikla ir už dalyvavimą grupės veikloje turėtų atitikti jų sąnaudas.

Tokia pagalba gali būti teikiama tokioms patalpoms ir infrastruktūrai:

- mokymo ir tyrimų centro patalpoms,
- atviros prieigos mokslinių tyrimų infrastruktūroms: laboratorijai, bandymų patalpoms,
- plačiajuosčio tinklo infrastruktūroms.

Didžiausias pagalbos intensyvumas yra 15 %.

Regionų, kuriems taikomas EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą, atveju, Komisijos manymu, pagalba neturi viršyti:

- 30 % regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis nei 75 % vidutinio ES-25 BVP vienam gyventojui, atokiausiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis ir iki 2011 m. sausio 1 d. – statistinio poveikio regionams⁽³⁹⁾,
- 40 % regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis nei 60 % vidutinio ES-25 BVP vienam gyventojui,
- 50 % regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis nei 45 % vidutinio ES-25 BVP vienam gyventojui.

Atsižvelgiant į šias konkrečias kliūtis, atokiausiems regionams gali būti taikomas papildomas 20 % priedas, jeigu jų BVP vienam

gyventojui yra mažesnis nei 75 % vidutinio ES-25 BVP vienam gyventojui ir 10 % kitais atvejais.

Statistinio poveikio regionams, kuriems gali būti taikoma EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkto leidžianti nukrypti nuostata, nuo 2011 m. sausio 1 d. leidžiamas didžiausias pagalbos intensyvumas – 20 %.

MVĮ skiriamos pagalbos viršutinės ribos gali būti padidintos 20 procentinių punktų mažajai įmonei ir 10 procentinių punktų – vidutinei įmonei.

Reikalavimus atitinkančios sąnaudos apima sąnaudas, susijusias su investicijomis į žemę, pastatus, mašinas ir įrenginius.

Pagalba veiklai, skirta skatinti grupių veiklą gali būti teikiama naujovių diegimo grupei vadovaujančiam juridiniam asmeniui. Tokia pagalba turi būti laikina ir paprastai po kurio laiko panaikinama, skatinant kainas, kurios pakankamai greitai atspindėtų sąnaudas.

Tokia pagalba gali būti teikiama ribotą penkerių metų laikotarpį, jeigu ji proporcingai mažinama. Pirmaisiais metais jos intensyvumas gali būti 100 %, bet iki penktųjų metų pabaigos ji linijiniu būdu turi būti sumažinta iki nulio. Jeigu pagalba nėra proporcingai mažinama, jos skyrimo laikotarpis apribojamas iki penkerių metų, o intensyvumas turi sudaryti ne daugiau kaip 50 % reikalavimus atitinkančių sąnaudų. Tinkamai pagrįstais atvejais ir remiantis įtikinamais įrodymais, pateiktais pranešimą teikiančios valstybės narės, pagalba, skirta skatinti grupių veiklą, gali būti teikiama ilgiau, bet neviršijant 10 metų.

Reikalavimus atitinkančios sąnaudos yra išlaidos personalui ir administracinės išlaidos, tiesiogiai susijusios su:

- grupės rinkodara ieškant naujų įmonių, kurios galėtų dalyvauti grupėje,
- grupės viešosios infrastruktūros valdymu,
- mokymo programų, seminarų ir konferencijų organizavimu, skatinant dalytis patirtimi ir užmegzti ryšius su grupės nariais.

Valstybė narė, pranešdama apie pagalbą, skirtą investicijoms arba skirtą skatinti grupių veiklą, privalo pateikti naujovių diegimo grupės technologinės specializacijos analizę, esamą regioninį potencialą, esamą tyrimų pajėgumą, panašios paskirties grupių egzistavimą ES ir galimas grupės veiklos rinkoje apimtis.

Atvejais, kai valstybės narės finansuoja naujovių diegimo infrastruktūrą, kuri bus valdoma viešosios infrastruktūros principu kaip ne pelno mokslinių tyrimų organizacijos dalis, turi būti vertinami remiantis 3.1 skirsnyje pateiktomis nuostatomis.

⁽³⁸⁾ Dabar Reglamentas (EB) Nr. 70/2001.

⁽³⁹⁾ Plg. 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairių 18-20 punktai.

6. PAGALBOS SKATINAMASIS POVEIKIS IR REIKALINGUMAS

Valstybės pagalba turi būti skatinamojo pobūdžio, t. y. dėl tokios pagalbos jos gavėjo elgesys turi pasikeisti taip, kad šis padidintų savo MTTV ir naujovių diegimo veiklos lygį: dėl gautos pagalbos turi padidėti MTTV ir naujovių diegimo veiklos dydis, mastas, išlaidų suma arba sparta.

Komisijos nuomone, pagalba nedaro skatinamojo poveikio jos gavėjui, jeigu pagalbos gavėjas buvo pradėjęs vykdyti MTTV ir naujovių diegimo veiklą ⁽⁴⁰⁾ dar prieš pateikdamas paraišką nacionalinėms institucijoms.

Jeigu MTTV ir naujovių diegimo projektas, kuriam teikiama pagalba, nebuvo pradėtas vykdyti prieš pateikiant paraišką dėl pagalbos, Komisijos nuomone, skatinamojo poveikio reikalavimą **savaime atitinka** šios pagalbos priemonės:

- pagalba projektui ir ekonominio pagrįstumo analizėms, jeigu pagalbos gavėjas yra MVĮ ir jeigu pagalbos suma nesiekia 7,5 mln. EUR vienam vienos MVĮ vykdomam projektui,
- pagalba, skirta padengti MVĮ sąnaudas pramoninės nuosavybės teisėms,
- pagalba naujoms naujoves diegiančioms įmonėms,
- pagalba naujovių diegimo konsultacinėms paslaugoms ir naujovių diegimo paramos paslaugoms,
- pagalba įdarbinant aukštos kvalifikacijos darbuotojus.

Visų kitų priemonių atžvilgiu ⁽⁴¹⁾ Komisija reikalaus, kad pranešimą teikianti valstybės narė įrodytų skatinamąjį poveikį.

Norint patikrinti, ar planuojama pagalba paskatintų pagalbos gavėją pakeisti savo veiklą taip, kad padidėtų jo MTTV ir naujovių diegimo veiklos lygis, valstybės narė turi pateikti *ex ante* padidėjusios MTTV ir naujovių diegimo veiklos vertinimą **visų atskirų Komisijos vertinamų priemonių atžvilgiu**, analizės pagrindu vertindamos padėtį be valstybės pagalbos ir padėtį, kuri susidarytų, jei pagalba būtų teikiama. Gali būti taikomi toliau išvardyti kriterijai ir kiti pranešimą pateikusios valstybės narės nurodyti svarbūs kiekybiniai ir (arba) kokybiniai veiksniai:

Didesnė projekto apimtis: visų projekto išlaidų padidėjimas (be sumažėjusių pagalbos gavėjo išlaidų, palyginti su padėtimi, kuri susidarytų, jei jis negautų pagalbos); MTTV ir naujovių diegimo veiklos srities darbuotojų skaičiaus padidėjimas;

Didesnis mastas: planuojamų projekto įgyvendinimo rezultatų skaičiaus padidėjimas; ambicingesnis projektas, kuriam būdinga

⁽⁴⁰⁾ Jeigu siūloma suteikti pagalbą MTTV ir naujovių diegimo projektui, negalima atmesti galimybės, kad galimas pagalbos gavėjas jau yra atlikęs galimybių studijas, kurių jis neįtraukia į paraišką dėl valstybės pagalbos.

⁽⁴¹⁾ T. y. pagalba projektui, skirta didžiajai įmonei ir MVĮ, kai pagalba viršija 7,5 mln. EUR; pagalba procesų ir organizacinių naujovių diegimui paslaugų sektoriuje ir pagalba naujoves diegiančioms grupėms.

didesnė mokslinių arba technologinių laimėjimų tikimybė arba didesnė nesėkmės rizika (ypač susijusi su didesne mokslinių tyrimų projekto rizika, ilgalaikiu projekto pobūdžiu ir abejonėmis dėl jo rezultatų);

Didesnė sparta: trumpesnis laikotarpis iki projekto užbaigimo, palyginti su tuo pačiu projektu, jei jis būtų vykdomas be pagalbos;

Didesnė bendra suma, išleidžiama MTTV bei naujovių diegimo veiklai: pagalbos gavėjo bendrų MTTV bei naujovių diegimo veiklos išlaidų padidėjimas; numatyto projekto biudžeto pokyčiai (atitinkamai nesumažinant kitų projektų biudžeto); pagalbos gavėjo bendrų MTTV bei naujovių diegimo veiklos išlaidų padidėjimas bendros apyvartos atžvilgiu.

Jeigu galima įrodyti, kad *bent vienas* iš šių kiekybinių veiksnių yra padarytas reikšmingas poveikis, vertinant pagal įprastą įmonės veiklą atitinkamame sektoriuje, Komisija veikiausiai padarys išvadą, kad siūloma pagalba turi skatinamąjį poveikį.

Komisijai atliekant individualios priemonės **išsamų vertinimą**, šie veiksniai gali būti laikomi nepakankamais skatinamojo poveikio įrodymais ir Komisijai gali reikėti pateikti papildomų įrodymų.

Vertinant pagalbos schemą, manoma, kad skatinamojo poveikio sąlygos tenkinamos, jei valstybė narė įsipareigojo teikti individualią pagalbą pagal patvirtintą pagalbos schemą tik patikrinusi, kad yra skatinamasis poveikis, ir teikti kasmetines patvirtintos pagalbos schemos įgyvendinimo ataskaitas. Tokiose metinėse ataskaitose valstybė narė privalo parodyti, kaip prieš suteikdama pagalbą ji įvertino šios pagalbos skatinamąjį poveikį pagal pirmiau nurodytus kiekybinius ir kokybinius rodiklius.

7. IŠSAMIAI VERTINAMOS PAGALBOS SUDERINAMUMAS

Komisija mano, kad MTTV ir naujovių diegimo veiklos masto didinimas ES yra bendras Bendrijos interesas, nes galima tikėtis, kad jis labai prisidės prie augimo, klestėjimo ir subalansuotos plėtros. Šiuo atžvilgiu Komisija pripažįsta, kad valstybės pagalba daro teigiamą poveikį, kai ji yra gerai orientuota ir tinkamai skatina įmones plėsti MTTV ir diegti naujoves. Tačiau valstybės pagalba taip pat gali labai iškraipyti konkurenciją, ir į tai būtina atsižvelgti.

7.1. Išsamiai vertinamos priemonės

Dėl padidėjusios konkurencijos iškraipymo rizikos toliau nurodytas priemonės Komisija vertins išsamiau.

BIR numatytas priemonės

- visais atvejais, apie kuriuos pranešama Komisijai pagal BIR nustatytą **pareigą atskirai pranešti apie pagalbą**.

Šiame dokumente numatytos priemonės

Kai pagalbos suma viršija

- skiriant **pagalbą projektams** ⁽⁴²⁾ ir **ekonominio pagrįstumo analizėms**,
 - jei projektą daugiausia sudaro fundamentiniai tyrimai ⁽⁴³⁾: 20 mln. EUR vienos įmonės vienam projektui ir (arba) ekonominio pagrįstumo analizei,
 - jei projektą daugiausia sudaro pramoniniai tyrimai ⁽⁴⁴⁾: 10 mln. EUR vienos įmonės vienam projektui ir (arba) ekonominio pagrįstumo analizei,
 - visų kitų projektų atveju – 7,5 mln. EUR vienos įmonės vienam projektui ir (arba) ekonominio pagrįstumo analizei,
- **procesų arba organizacinių naujovių diegimui** paslaugų sektoriuje – 5 mln. EUR vienos įmonės vienam projektui ir (arba) ekonominio pagrįstumo analizei,
- **naujovių diegimo grupėms** (vienai grupei) – 5 mln. EUR.

Šio išsamaus vertinimo tikslas yra užtikrinti, kad didelės pagalbos MTTV ir naujovių diegimui sumos neiškraipytų konkurencijos, pažeisdamos bendrą interesą, o iš tikrųjų padėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi bendro intereso principų. Taip atsitinka tada, kai su MTTV ir naujovių diegimo plėtra susijusi nauda, kurią duoda valstybės pagalba, yra didesnė už konkurencijai ir prekybai padarytą žalą.

Išsamus vertinimas – tai proporcingas vertinimas, priklausantis nuo konkretaus atvejo iškraipymo galimybes. Todėl numatytas išsamus vertinimas nebūtinai reiškia, kad reikia pradėti oficialią tyrimo procedūrą, nors tam tikroms priemonėms jos gali prireikti.

Jeigu valstybės narės užtikrina visavertį bendradarbiavimą ir laiku pateikia atitinkamos informacijos, Komisija dės visas pastangas, kad tyrimas būtų atliktas laiku.

7.2. Išsamaus vertinimo metodika: MTTV ir naujovių diegimo kriterijai, taikomi tam tikrų konkrečių atvejų ekonominiam vertinimui

Toliau Komisija pateikia rekomendacijas dėl informacijos, kurios jai gali prireikti, pobūdžio ir metodikos, pagal kurią ji atliks išsamų priemonių vertinimą. Šiomis rekomendacijomis siekiama,

⁽⁴²⁾ EUREKA programos projektams nustatyta viršutinė riba yra dviguba minėta suma.

⁽⁴³⁾ Manoma, kad projektą „daugiausia“ sudaro fundamentiniai tyrimai, jeigu daugiau kaip pusė projekto reikalavimus atitinkančių sąnaudų buvo patirta vykdant veiklą, kuri priklauso fundamentinių tyrimų kategorijai.

⁽⁴⁴⁾ Manoma, kad projektą „daugiausia“ sudaro pramoniniai tyrimai, jeigu daugiau kaip pusė projekto reikalavimus atitinkančių sąnaudų buvo patirta vykdant veiklą, kuri priklauso pramoninių arba fundamentinių tyrimų kategorijoms.

kad Komisijos sprendimai ir jų motyvai būtų skaidrūs ir iš anksto numatomi, siekiant užtikrinti numatomumą ir teisinį apibrėžtumą.

Išsamus vertinimas bus atliekamas atsižvelgiant į toliau išvardytus teigiamus ir neigiamus veiksnius, kurie taikomi kartu su 5 dalyje nustatytais kriterijais. Kai kuriais atvejais šių veiksmų taikymas ir jų svarba gali priklausyti nuo pagalbos rūšies arba tikslo. Komisijos atlikto vertinimo lygis bus proporcingas konkurencijos iškraipymo rizikai. Tai reiškia, kad tyrimo aprėptis priklausys nuo konkretaus atvejo pobūdžio. Atsižvelgiant į tai, mažai tikėtina, kad valstybės pagalbos veiklos rūšims, kurios yra labai nutolusios nuo rinkos, tyrimas bus labai išsamus.

Valstybės narės raginamos nurodyti visus veiksnius, kurie, jų nuomone, yra vertingi vertinant konkretų atvejį. Valstybės narės visų pirma raginamos atsižvelgti į ankstesnių valstybės pagalbos schemų arba priemonių vertinimus, pagalbą teikiančios institucijos atliktus poveikio vertinimus, rizikos vertinimus, finansines ataskaitas, vidaus verslo planus, kuriuos turėtų įgyvendinti visos įmonės, vykdydamos svarbius projektus, ekspertų nuomones ir kitus su MTTV ir naujovių diegimu susijusius mokslinius tyrimus.

7.3. Teigiamas pagalbos poveikis

Tai, kad pagalba skatina įmones Bendrijoje vykdyti MTTV ir naujovių diegimo veiklą, kurios kitu atveju jos nebūtų vykdžiusios, yra pagrindinis teigiamas veiksnys, į kurį turi būti atsižvelgta, vertinant pagalbos suderinamumą.

Šiuo tikslu Komisija konkrečiai atkreips dėmesį į šiuos veiksnius:

- grynąjį įmonės vykdomos MTTV ir naujovių diegimo veiklos masto padidėjimą,
- kaip priemonė prisideda prie aukštesnio pasaulinio MTTV ir naujovių diegimo lygio užtikrinimo atitinkamame sektoriuje,
- kaip priemonė prisideda prie Bendrijos MTTV ir naujovių diegimo lygio kėlimo tarptautiniu mastu.

7.3.1. Rinkos nepakankamumas

Kaip nurodyta 1 skyriuje, valstybės pagalbos MTTV ir naujovių diegimo veiklai ekonomikoje plėsti gali būti skiriama tik tiek, kiek jos reikia, kad pati rinka pajėgtų pasiekti optimalų rezultatą. Yra nustatyta, kad tam tikras rinkos nepakankamumas mažina bendrą MTTV ir naujovių diegimo lygį Bendrijoje. Tačiau ne visos įmonės ir ekonomikos sektoriai vienodai susiduria su tokiu rinkos nepakankamumu. Dėl to, pranešdama apie priemones, kurias reikia išsamiai vertinti, valstybė narė turėtų pateikti pakankamai informacijos apie tai, ar pagalba MTTV ir naujovių

diegimui yra susijusi su Bendrijos rinkos nepakankamumu apskritai ar su konkrečiu rinkos nepakankamumu.

Atsižvelgiant į konkretų rinkos nepakankamumą, dėl kurio skiriama pagalba, Komisija vertins šiuos veiksnys:

- **Žinių sklaidimas:** numatytas informacijos sklaidos lygis; sukurtos informacijos specifika; užtikrinama INT apsauga.
- **Nepakankama ir neproporcinga informacija:** tyrimo rizikos lygis ir sudėtingumas; išorės finansavimo poreikis; pagalbos gavėjo, turinčio gauti išorės finansavimą, charakteristikos.
- **Koordinavimo problemos:** bendradarbiaujančių įmonių skaičius; bendradarbiavimo intensyvumas; skirtingi bendradarbiaujančių partnerių interesai; sutarčių sudarymo problemos; trečiųjų šalių problemas koordinuojant bendradarbiavimą.

Valstybės pagalbos, skirtos MTTV ir naujovių diegimo projektams arba veiklai, vykdomai remtinose vietovėse, atveju Komisija atsižvelgs į: i) nepalankias sąlygas, susiklosčiusias dėl periferiškumo ir kitų regioninių ypatumų; ii) žemo MTTV ir naujovių diegimo veiklos lygio konkrečius vietos ekonominius duomenis, socialines ir (arba) istorines priežastis palyginti su atitinkamais vidutiniais duomenimis ir (arba) padėti atitinkamai nacionaliniu ir (arba) Bendrijos lygiu; ir iii) bet kokius kitus svarbius rodiklius, rodančius didesnę rinkos nepakankamumą.

7.3.2. Tinkama priemonė

Valstybės pagalba MTTV ir naujovių diegimui gali būti skiriama pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, kai to reikia bendram interesui, kaip išimtis bendrajam draudimui skirti valstybės pagalbą. Svarbus pusiausvyros tyrimo elementas yra tai, ar ir kokių mastu valstybės pagalba MTTV ir naujovių diegimui gali būti laikoma tinkama MTTV ir naujovių diegimo plėtos priemone, jeigu kitomis mažiau rinką iškraipiančiomis priemonėmis galima pasiekti tokių pačių rezultatų.

Atlikdama suderinamumo analizę, Komisija konkrečiai atsižvelgs į visus valstybės narės atliktus siūlomos priemonės poveikio vertinimus. Priemonės, dėl kurių valstybė narė yra apsvačiusi kitas strategines galimybes ir kurių atžvilgiu yra nustatyti bei Komisijai pateikti kitos pasirinktos priemonės, tokios kaip valstybės pagalba, naudojimo pranašumai, yra laikomos tinkamomis.

7.3.3. Pagalbos skatinamasis poveikis ir reikalingumas

Pagalbos priemonės skatinamasis poveikis yra pagrindinė sąlyga analizuojant valstybės pagalbą MTTV ir naujovių diegimui.

Skatinamojo poveikio nustatymas **parodo**, ar planuojama pagalba skatins įmonės imtis MTTV ir naujovių diegimo veiklos, kurios kitu atveju jos nevykdytų.

6 skyriuje nustatyti keli rodikliai, kuriais gali naudotis valstybės narės norėdamos įrodyti skatinamąjį poveikį. Tačiau, Komisijos nuomone, atliekant išsamų priemonės vertinimą, skatinamąjį poveikį reikia pagrįsti tiksliau, kad būtų išvengta pernelyg didelių konkurencijos iškraipymų.

Atliekamoje analizėje Komisija atsižvelgs į 6 skyriuje paminėtus rodiklius ir į šiuos veiksnys:

- **Numatomo pokyčio apibūdinimas:** reikia aiškiai nurodyti numatomą veiklos pokytį, kurio siekiama skiriant valstybės pagalbą nurodytu atveju (numatomas naujas projektas, didesnė projekto aprėptis arba spartesnis vykdymo tempas).
- **Priešingo scenarijaus analizė:** turi būti nurodytas veiklos pokytis taikant priešingą scenarijų: koks būtų numatomos veiklos lygis skiriant pagalbą ir jos neskiriant? Šių dviejų scenarijų skirtumas laikomas pagalbos priemonės poveikiu ir apibūdina skatinamąjį poveikį.
- **Pelningumo lygis:** jeigu privačiai įmonei nebūtų pelninga imtis projekto, bet jis duotų svarbios naudos visuomenei, pagalbos skatinamasis poveikis yra labiau tikėtinas. Bendrą (arba nepakankamą) projekto pelningumą galima vertinti pagal metodikas, kurios konkrečiame susijusiame sektoriuje yra naudojamos kaip standartinės ⁽⁴⁵⁾.
- **Investicijų dydis ir įplaukų terminai:** didelės investicijos į steigiamą įmonę, mažos gaunamos įplaukos ir didelė dalis įplaukų, kuri bus gauta labai tolimoje ateityje, skatinamojo poveikio vertinime bus laikomos teigiamais veiksniais.
- **Tyrimų projekto rizikos lygis:** remiantis, pvz., ekonominio pagrįstumo analizėmis, rizikos vertinimais ir ekspertų nuomonėmis, vertinant riziką, visų pirma bus atsižvelgiama į investicijas, kurių negalima susigrąžinti, komercinės nesėkmės riziką, mažesnio nei tikėtasi projekto pelningumo riziką, riziką, kad projekto vykdymas pakenks kitai veiklai, ir riziką, kad projekto išlaidos sumažins įmonės finansinį gyvybingumą. Valstybės pagalbos, skirtos MTTV ir naujovių diegimo projektams arba veiklai, vykdomai remtinose vietovėse, atveju Komisija atsižvelgs į nepalankias sąlygas, susiklosčiusias dėl periferiškumo ir kitų regioninių ypatumų, kurios daro neigiamą poveikį mokslinių tyrimų projekto rizikai lygiui.

⁽⁴⁵⁾ Tai gali būti metodai, skirti įvertinti projekto grynąją dabartinę vertę (t.y., kuri lygi diskontuotos pinigų srauto iš investicijų vertės ir investicijų kainos skirtumui) nustatymo metodus; vidinę įplaukų normą (VĮN) arba investuoto kapitalo įplaukas (IKĮ). Finansines ataskaitas ir vidaus verslo planus su prognozuojamos paklausos duomenimis; išlaidų prognozes; finansines prognozes (pavyzdžiui, GDV, VĮN, IKĮ), dokumentus, kurie pateikiami investicijų komitetui ir kuriuose analizuojami įvairūs investicijų scenarijai arba finansų rinkoms pateiktus dokumentus galima naudoti kaip įrodymą.

- **Nuolatinis vertinimas:** priemonės, kurioms yra numatyti (nedideli) bandomieji projektai arba kuriose yra pateiktos aiškos rekomendacijos dėl projekto nutraukimo nesėkmės atveju bei numatyta viešą *ex-post* stebėseną, bus vertinamos palankiau atliekant skatinamojo poveikio vertinimą.

7.3.4. Pagalbos proporcingumas

Neatsižvelgiant į 5 skyriuje paminėtus kriterijus, susijusi valstybė narė turėtų pateikti šią papildomą informaciją apie:

- **atviros atrankos procesą** – kai valstybėje narėje yra daug (potencialių) kandidatų MTTV ir naujovių diegimo projektui vykdyti, proporcingumo reikalavimas greičiausiai bus įvykdytas tada, kai projektas bus skiriamas remiantis skaidriais, objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais,
- **minimali pagalba** – valstybės narės turi paaiškinti, kaip buvo apskaičiuota nurodyta suma, siekiant užtikrinti, kad ji apsiribotų būtinu minimumu.

7.4. Konkurencijos ir prekybos iškreipimo analizė

Valstybės pagalba MTTV ir naujovių diegimui gali daryti poveikį konkurencijai dviem lygmenimis: i) konkurencijai naujovių diegimo procese, t. y. su MTTV ir naujovių diegimu susijusiai konkurencijai produktų tiekėjų rinkose ir ii) konkurencijai produktų rinkose, kuriose naudojami MTTV ir naujovių diegimo veiklos rezultatai.

Vertindama pagalbos priemonės neigiamą poveikį, Komisija konkurencijos iškreipimų analizėje kreips dėmesį į numatomą pagalbos MTTV ir naujovių diegimui poveikį įmonių konkurencijai atitinkamose produktų rinkose. Komisija labiau atsižvelgs į riziką konkurencijai ir prekybai, kylančią artimiausioje ateityje ir kuri yra ypač tikėtina.

Poveikis konkurencijai vykstant naujovių diegimo procesui bus svarbus, jei jis daro numatomą poveikį konkurencijos ateities produktų rinkoje rezultatams. Tam tikrais atvejais yra prekiaujama pačiais MTTV ir naujovių diegimo rezultatais, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės teisėmis taip vadinamosiose technologijų rinkose, pavyzdžiui, išduodant patentus. Šiais atvejais Komisija taip pat gali atsižvelgti į pagalbos poveikį konkurencijai technologijų rinkose.

Kadangi MTTV ir naujovių diegimo poveikis produktų rinkoms dažniausiai yra kintantis, analizė bus atliekama orientuojantis į ateitį. Dažnai tas pats naujovių diegimo veiklos šaltinis gali būti susijęs su įvairiomis būsimomis produktų rinkomis. Tokiu atveju bus vertinamas valstybės pagalbos poveikis visoms susijusioms rinkoms.

Pagalba MTTV ir naujovių diegimui konkurenciją produktų rinkose gali iškraipyti trimis būdais:

- 1) Pagalba MTTV ir naujovių diegimui gali iškraipyti kintančias rinkos dalyvių paskatas investuoti (išstūmimo poveikis).

- 2) Pagalba MTTV ir naujovių diegimui gali padėti įgyti arba išlaikyti įtaką rinkoje.
- 3) Pagalba MTTV ir naujovių diegimui gali padėti išlaikyti neveiksmingą rinkos struktūrą.

Valstybės pagalba taip pat gali padaryti neigiamą poveikį prekybai bendroje rinkoje. Ypač kai dėl pagalbos MTTV ir naujovių diegimui išstumiami konkurentai, pagalbos priemonės gali iš esmės pakeisti prekybos srautus ir ekonominės veiklos vykdymo vietą.

7.4.1. Kintančių paskatų iškreipimas

Pagrindinė problema, susijusi su įmonėms teikiama pagalba MTTV ir naujovių diegimui, yra ta, kad iškreipomos kintančios konkurentų ekonominės paskatos investuoti. Įmonei gavus pagalbą, apskritai padidėja tikimybė, kad jos MTTV ir naujovių diegimo veikla bus sėkminga, ir užtikrinamas aktyvesnis dalyvavimas produktų rinkoje arba rinkose ateityje. Šis aktyvesnis dalyvavimas gali paskatinti konkurentus sumažinti savo pirminių investicijų planų apimtį (išstūmimo poveikis).

Savo analizėje Komisija atsižvelgs į šiuos veiksnius:

- **Pagalbos dydis.** Pagalbos priemonių, kurios yra susijusios su didelėmis pagalbos sumomis, daromas išstūmimo poveikis gali būti didesnis. Pagalbos sumos dydis bus apskaičiuojamas pagal bendras individualias MTTV išlaidas atitinkamame sektoriuje ir pagrindinių rinkos dalyvių išlaidų sumą.
- **Artumas rinkai (pagalbos kategorija).** Kuo labiau pagalbos priemonė yra orientuota į rinkai artimą MTTV ir naujovių diegimo veiklą, tuo didesnis gali būti jos daromas išstūmimo poveikis.
- **Atviros atrankos procesas.** Kai dotacija skiriama remiantis objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, Komisijos vertinimas bus pozityvesnis.
- **Pasitraukimo iš rinkos kliūtys.** Didesnė tikimybė, kad konkurentai nepakeis savo investicinių planų (ar net juos padidins), yra tada, kai naujovių diegimo procesas susiduria su didelėmis pasitraukimo iš rinkos kliūtimis. Taip gali būti tuo atveju, kai daug ankstesnių konkurentų investicijų išaldoma konkrečioje MTTV ir naujovių diegimo srityje.
- **Paskatos, skatinančios konkuruoti dėl būsimos rinkos.** Pagalba MTTV ir naujovių diegimui gali paskatinti pagalbos gavėjų konkurentus atsisakyti konkuruoti būsimoje rinkoje dėl to, kad pagalbos teikiama pranašumai (kalbant apie technologijų pažangos lygį arba terminus) sumažina jų galimybes pelningai patekti į šią būsimą rinką.

- **Produktų įvairovė ir konkurencijos intensyvumas.** Kai produktų naujovių diegimas yra labiau orientuotas į įvairių produktų kūrimą (susijęs, pavyzdžiui, su atskiomis rūšimis, standartais, technologijomis, vartotojų grupėmis), poveikio konkurentams tikimybė yra mažesnė. Tą patį galima pasakyti ir tuo atveju, kai rinkoje yra daug veiksmingų konkurentų.

7.4.2. Įtakos rinkoje įgijimas

Pagalba MTTV ir naujovių diegimui gali daryti iškreipiantį poveikį, padidindama arba sumažindama įtaką produktų rinkose. Įtaka rinkoje – tai sugebėjimas daryti ilgalaikį poveikį rinkos kainoms, produkcijai, prekių ir paslaugų įvairovei arba kokybei ar kitiems konkurencijos rinkoje parametrams, padarant žalos vartotojams. Komisija įvertins įtaką rinkoje prieš skiriant pagalbą ir įtakos rinkoje pokytį, kurio galima tikėtis suteikus pagalbą.

Komisijai didžiausią susirūpinimą kelia tos MTTV ir naujovių diegimo priemonės, kurios leidžia pagalbos gavėjo įtaką egzistuojančiose produktų rinkose perduoti arba sustiprinti būsimose produktų rinkose. Dėl to Komisija vargu ar galės nustatyti konkurencijos problemas, susijusias su įtaka rinkose, kuriose pagalbos gavėjui priklauso mažesnė nei 25 % dalis, ir rinkose, kuriose Herfindahl-Hirschmano rinkos koncentracijos indeksas (HHI) nesiekia 2 000.

Atliekamoje analizėje Komisija atsižvelgs į šiuos veiksnus:

- **pagalbos gavėjo įtaką rinkoje ir rinkos struktūras:** kai pagalbos gavėjas produktų rinkoje jau dominuoja, pagalbos priemonė gali šį dominavimą sustiprinti, sumažindama konkurencinį spaudimą, kurį konkurentai gali daryti pagalbą gaunančiai įmonei. Panašiai valstybės pagalbos priemonės gali padaryti didelį poveikį oligopolinėse rinkose, kuriose veikia tik keli dalyviai;
- **patekimo į rinką kliūčių lygis:** MTTV ir naujovių diegimo srityje naujiems dalyviams gali egzistuoti didelės patekimo į rinką kliūtys. Jos apima teisines patekimo į rinką kliūtis (visų pirma intelektualinės nuosavybės teisės), masto ir dydžio ekonomijas, naudojimosi tinklais ir infrastruktūra kliūtis ir kitas strategines patekimo į rinką arba plėtros kliūtis;
- **pirkėjo įtaka:** įmonės įtaką rinkoje taip pat gali riboti pirkėjų padėtis rinkoje. Stiprūs pirkėjai gali trukdyti užimti tvirtą padėtį rinkoje, jeigu yra tikimybė, kad jie stengsis išsaugoti pakankamą konkurenciją rinkoje;
- **atrankos procesas:** Komisijai gali kelti susirūpinimą pagalbos priemonės, kurios padeda tvirtą padėtį rinkoje užimančioms įmonėms daryti poveikį atrankos procesui, pavyzdžiui, jos turi teisę rekomenduoti įmones atrankos procese arba daryti tokį poveikį tyrimams, kuomet be pateisinamos priežasties trukdoma naudotis kitomis alternatyvomis.

7.4.3. Neveiksmingų rinkos struktūrų išlaikymas

Neteisingai orientuota pagalba MTTV ir naujovių diegimui gali sustiprinti neefektyvias įmones ir tokiu būdu prisidėti prie rinkos struktūrų, kuriose daugelis rinkos dalyvių veikia gerokai žemiau efektyvumo lygio, sukūrimo. Atliekamoje analizėje Komisija atsižvelgs į tai, ar pagalba yra skiriama rinkoms, kurioms būdingi pertekliniai pajėgumai, sektoriams, kuriuose pastebimas nuosmukis, ar svarbiems sektoriams. Problemų tikimybė mažesnė tais atvejais, kai valstybės pagalba MTTV ir naujovių diegimui skiriama sektoriaus augimo tempams pakeisti, visų pirma įdiegiant naujas technologijas.

7.5. Pusiausvyra ir sprendimas

Atsižvelgdama į teigiamus ir neigiamus veiksnus, Komisija palygina priemonės poveikį ir nustato, ar susiję iškraipymai neigiamai veikia prekybos sąlygas, pažeisdami bendrą interesą. Analizė kiekvienu konkrečiu atveju remsis bendru valstybės pagalbos teigiamo ir neigiamo poveikio vertinimu. Tuo tikslu Komisija 7.3 ir 7.4 skirsniuose išdėstytų kriterijų netaikys mechanškai, o atliks bendrą vertinimą, vadovaudamasi proporcingumo principu.

Komisija gali nepareikšti jokių prieštaravimų, susijusių su pagalbos priemone, apie kurią jai pranešama, nepradėdama oficialios tyrimo procedūros arba, atlikusi oficialią tyrimo procedūrą, numatytą Reglamento (EB) Nr. 659/1999 6 straipsnyje, nuspręsti užbaigti procedūrą, priimdama sprendimą pagal reglamento (EB) Nr. 659/1999 7 straipsnį. Jeigu pagal pirmiau nurodyto reglamento 7 straipsnio 4 dalį Komisija priims sąlyginį sprendimą, ji gali konkrečiai apsvarstyti galimybę taikyti toliau išvardytas sąlygas, kurios turi sumažinti susijusius iškraipymus arba poveikį prekybai ir būti proporcingos, susijusias su:

- mažesniu pagalbos intensyvumu nei numatyta 5 skyriuje, įskaitant valstybės pagalbos susigrąžinimo pirma laiko mechanizmus ir įvairias grąžintinų avansų grąžinimo sąlygas,
- rezultatų skelbimo, bendradarbiavimo ir kitais veiklos išipareigojimais,
- sąskaitų atskyrimu, siekiant išvengti kryžminio subsidijavimo iš vienos rinkos į kitą, kai pagalbos gavėjas veikia keliose rinkose,
- kitų potencialių pagalbos gavėjų nediskriminavimu (atrankos sumažinimu).

8. KAUPIMAS

Bendro finansavimo srityje pagal šią sistemą nustatytos viršutinės pagalbos ribos yra taikomos nepriklausomai nuo to, ar parama pagalbą gaunančiam projektui finansuojama vien tik valstybės narės ištekliais, ar ji yra iš dalies finansuojama Bendrijos, išskyrus konkrečias ribotas sąlygas, nustatytas Bendrijos finansavimui pagal MTTP pagrindų programas, priimtas atitinkamai laikantis

EB sutarties XVIII antraštinės dalies arba Euratomo sutarties II antraštinės dalies.

Jeigu pagalbai MTTV ir naujovių diegimui gauti reikalavimus atitinkančios sąnaudos visai arba iš dalies atitinka pagalbos skyrimo kitiems tikslams reikalavimus, bendrai finansuojamai daliai pagal taikomas taisykles bus nustatyta palankiausia viršutinė riba. Šis apribojimas netaikomas pagalbai, suteiktai pagal Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos rizikos kapitalo investicijoms į MVĮ skatinti ⁽⁴⁶⁾.

Pagalba MTTV ir naujovių diegimui nesumuojama su *de minimis* pagalba, skiriama toms pačioms reikalavimus atitinkančioms sąnaudoms, siekiant išvengti maksimalaus pagalbos intensyvumo, nustatyto šioje sistemoje.

9. SPECIALIOS Taisyklės žemės ūkio sektoriui ir žvejybos sektoriui

Skiriant MTTV pagalbą produktams, išvardytiems EB sutarties I priede ir taikant išlygą kitose šios sistemos dalyse numatytiems pagalbos intensyvumo apribojimams arba papildymams, Komisija leis toliau taikyti iki 100 % pagalbos intensyvumą, jei laikomasi šių keturių sąlygų:

- jų veikla turi atitikti susijusio konkretaus sektoriaus arba subsektoriaus bendrą interesą,
- informacija apie mokslinius tyrimus, kurie bus atliekami, ir apie jų tikslą, turi būti skelbiama internete prieš pradedant tyrimus. Būtina paminėti datą, kada maždaug tikimasi rezultatų, ir vietą internete, kur jie bus paskelbti, kartu nurodant, kad rezultatus bus galima sužinoti nemokamai,
- mokslinių tyrimų rezultatai internete turi būti skelbiami mažiausiai 5 metus. Ši informacija internete turi būti paskelbta ne vėliau, nei informacija, kuri gali būti pateikta bet kurios konkrečios organizacijos nariams,
- pagalba turi būti tiesiogiai skiriama mokslinių tyrimų įstaigai arba organizacijai ir negali būti susijusi su tiesioginiu su tyrimais nesusijusios pagalbos skyrimu žemės ūkio gamybos, perdirbimo arba prekybos įmonei, ar su pagalbos skyrimu produktų gamintojams kainoms remti.

Komisija leis suteikti valstybės pagalbą bendradarbiavimui pagal 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamento (EB) 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai ⁽⁴⁷⁾ 29 straipsnį, jeigu patvirtinta, kad tokiu bendradarbiavimui galima skirti Bendrijos bendrą finansavimą pagal šį straipsnį ir (arba) valstybės pagalba teikiama kaip papildoma priemonė pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005

89 straipsnį tokiomis pačiomis sąlygomis ir tokiu pačiu intensyvumu, kaip ir bendras finansavimas.

Pagalbos MTTV skyrimo EB sutarties I priede išvardytiems produktams atvejai, neatitinkantys šiame skyriuje išdėstytų sąlygų, turi būti tikrinami pagal įprastines dabartinės sistemos taisykles.

10. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10.1. Ataskaitų teikimas ir monitoringas

10.1.1. Metinės ataskaitos

Pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ir 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ⁽⁴⁸⁾, reikalavimus valstybės narės privalo pateikti Komisijai metų ataskaitas.

Metų ataskaitose dėl pagalbos MTTV ir naujovių diegimui priemonių, kurios turi atitikti šiose nuostatose išdėstytus reikalavimus, apie kiekvieną priemonę, įskaitant pagalbos skyrimą pagal patvirtintą schemą, būti pateikta toliau nurodyta informacija:

- pagalbos gavėjo pavadinimas,
- kiekvienam gavėjui suteiktos pagalbos suma,
- pagalbos intensyvumas,
- veiklos sektoriai, kuriuose vykdomi remiami projektai.

Mokestinės pagalbos atveju valstybė narė turi pateikti tik sąrašą tų gavėjų, kurie gavo metinį atleidimą nuo mokesčių, viršijantį 200 000 EUR.

Ataskaitoje dėl grupės taip pat būtina pateikti trumpą grupės veiklos apibūdinimą ir jos veiksmingumą pritraukiant MTTV ir naujovių diegimo veiklą. Komisija gali paprašyti papildomos informacijos apie suteiktą pagalbą, kad patikrintų, ar buvo įvykdytos Komisijos sprendimo, patvirtinančio pagalbos priemonę, sąlygos.

Metinės ataskaitos bus skelbiamos Komisijos tinklavietėje.

Dėl bet kokios pagalbos, suteiktos didžiosioms įmonėms pagal patvirtintą schemą, valstybės narės metinėje ataskaitoje taip pat privalo paaiškinti, kaip buvo atsižvelgta į tokioms įmonėms suteiktos pagalbos skatinamąjį poveikį, ypač naudojant pirmiau pateiktoje 6 skyriuje paminėtus rodiklius ir kriterijus.

⁽⁴⁶⁾ OL C 194, 2006 8 18, p. 2.

⁽⁴⁷⁾ OL L 277 2005 10 21, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1463/2006 (OL L 277, 2006 10 9, p. 1).

⁽⁴⁸⁾ OL L 140, 2004 4 30, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1627/2006 (OL L 302, 2006 11 1, p. 10).

10.1.2. *Galimybė susipažinti su išsamiais schemų tekstais*

Komisija mano, kad reikia papildomų priemonių valstybės pagalbos skaidrumui Bendrijoje padidinti. Pirmiausia reikia užtikrinti, kad valstybės narės, ekonominės veiklos vykdytojai, suinteresuotosios šalys ir pati Komisija galėtų gauti visų taikomų MTTV ir naujovių diegimo pagalbos schemų išsamius tekstus.

Tai galima nesunkiai įgyvendinti sukuriant susietas tinklavietes. Dėl šios priežasties, tikrindama MTTV ir naujovių diegimo pagalbos schemas, Komisija sistemingai reikalauja susijusios valstybės narės skelbti visą galutinių pagalbos schemų tekstą internete ir pranešti Komisijai paskelbto teksto interneto adresą. Schemos negalima taikyti tol, kol informacija nebus paskelbta internete.

10.1.3. *Informacijos lapai*

Be to, kai pagalba MTTV ir naujovių diegimui teikiama pagal pagalbos schemas, kurioms netaikomas privalomo atskiro pranešimo reikalavimas ir kurios viršija 3 mln. EUR, valstybės narės per 20 darbo dienų nuo dienos, kurią kompetentinga institucija pradeda skirti pagalbą, privalo pateikti Komisijai prašomą informaciją pagal standartinę formą, pateiktą šios sistemos priede. Sutrumpintą informaciją Komisija viešai skelbia savo tinklalapyje (http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html).

Valstybės narės privalo užtikrinti, kad visoms MTTV ir naujovių diegimo priemonėms skiriama pagalba būtų išsamiai apskaitoma. Tokie apskaitos dokumentai, kuriuose turi būti pateikta visa informacija, reikalinga tam, kad būtų galima nustatyti, ar buvo laikomasi reikalavimus atitinkančių sąnaudų ir didžiausio leistino pagalbos intensyvumo, turi būti saugomi 10 metų nuo pagalbos skyrimo datos.

Komisija prašys valstybių narių suteikti šią informaciją, kad galėtų atlikti šios sistemos poveikio vertinimą praėjus trejiems metams nuo jos įsigaliojimo ⁽⁴⁹⁾.

10.2. Tinkamos priemonės

Pagal EB sutarties 88 straipsnio 1 dalį šioje sistemoje Komisija siūlo valstybėms narėms toliau išvardytas atitinkamas priemones, susijusias su tam tikromis esamomis valstybių narių tyrimų ir taikomosios veiklos pagalbos schemomis:

Laikydamosi šios sistemos nuostatų, valstybės narės, jei reikia, turi pakeisti tokias schemas, kad jos atitiktų šią sistemą, per dvylika mėnesių nuo jų įsigaliojimo, išskyrus šiuos atvejus:

- valstybės narės per dvidešimt keturis mėnesius per kuriuos gali pasiūlyti šios sistemos 3.1.1 punkte numatytų nuostatų pakeitimus,
- dideliems individualiems projektams numatyta nauja riba bus taikoma nuo šios sistemos įsigaliojimo dienos,
- pareiga pateikti išsamesnes metines ataskaitas pagal 10.1.1 punktą ir pareiga pateikti informacijos lapus pagal 10.1.3 punktą bus taikoma dabartinėms pagalbos schemoms šešis mėnesius nuo šios sistemos įsigaliojimo.

Valstybės narės raginamos per du mėnesius nuo šios sistemos paskelbimo pranešti apie savo tiesioginį ir besąlyginį pritarimą šioms pasiūlytomis atitinkamoms priemonėms. Nesulaukusi jokio atsakymo, Komisija manys, kad valstybė narė nesutinka su pasiūlytomis priemonėmis.

10.3. Įsigaliojimas, galiojimas ir persvarstymas

Ši sistema įsigalios 2007 m. sausio 1 d. arba, jeigu ji iki šios datos nebus paskelbta *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*, pirmąją dieną po jos paskelbimo šiame leidinyje ir bus taikoma vietoj Bendrijos valstybės pagalbos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai sistemos.

Ši sistema bus taikoma iki 2013 m. gruodžio 31 d. Pasitarusi su valstybėmis narėmis, Komisija gali ją iš dalies pakeisti iki minėtos datos, atsižvelgdama į svarbius konkurencijos arba mokslinių tyrimų politikos aspektus arba siekdama atsižvelgti į kitas Bendrijos politikos sritis arba tarptautinius išpareigojimus. Komisija ketina persvarstyti šią sistemą po trejų metų nuo jos įsigaliojimo.

Komisija taikys šią sistemą visiems pagalbos projektams, dėl kurių ji raginama priimti sprendimą po sistemos paskelbimo *Oficialiajame leidinyje*, net jei apie projektus Komisijai bus pranešta iki sistemos paskelbimo. Ši nuostata apima individualią pagalbą, suteiktą pagal patvirtintas pagalbos schemas, apie kurią buvo pranešta Komisijai, laikantis pareigos atskirai pranešti apie tokią pagalbą.

Laikydamosi Komisijos pranešimo dėl taikomų taisyklių vertinant neteisėtą valstybės pagalbą nustatymo ⁽⁵⁰⁾, pagalbos, apie kurią nepranešta, atveju Komisija taikys:

- šią sistemą, jeigu pagalba buvo suteikta jai įsigaliojus,
- galiojančią sistemą visais kitais atvejais suteikta pagalbai.

⁽⁴⁹⁾ Valstybės narės gali padėti Komisijai šiame procese, pateikdamos savo *ex post* schemų ir individualių priemonių vertinimus.

⁽⁵⁰⁾ OL C 119, 2002 5 22, p. 22.

PRIEDAS

Sutrumpintos informacijos apie pagalbą pateikimo pagal papildomą įsipareigojimą pranešti forma (10 skirsnis)

- 1) Pagalba skiriama (pagalbą gaunančios (-ių) MVĮ arba kitos (-ų) įmonės (-ių) pavadinimas (-ai)):
 - 2) Nuoroda į pagalbos schemą (Komisijos nuoroda į esamą (-as) schemą (-as), pagal kurią (-as) skiriama pagalba):
 - 3) Pagalbą skirianti (-čios) valstybinė(s) įstaiga (-os) (pagalbą skiriančios (-ių) valdžios institucijos (-ų), kurios (-ių) pavadinimas (-ai) ir duomenys):
 - 4) Valstybė narė, kurioje vykdomas remiamas projektas arba priemonė:
 - 5) Projekto arba priemonės rūšis:
 - 6) Trumpas projekto arba priemonės apibūdinimas:
 - 7) Prireikus, reikalavimus atitinkančios sąnaudos (EUR):
 - 8) Diskontuota pagalbos suma (bendra) EUR:
 - 9) Pagalbos intensyvumas (bendrosios pagalbos subsidijos ekvivalentu, %):
 - 10) Siūlomos pagalbos išmokėjimo sąlygos (jeigu yra):
 - 11) Planuojamos projekto arba priemonės pradžios ir pabaigos datos:
 - 12) Pagalbos skyrimo data:
-